

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24.—	celo leto naprej K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5.50
na mesec 2.—	na mesec 1.90

Dopis naj se frankirajo. Rokopis se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredni modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25.—	celo leto naprej K 30.—
pol leta 13.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6.50	celo leto naprej K 35.—
na mesec 2.30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Topovski boji v ruski Poljski. — Ponesrečeni ruski navalni v dolini Ondave in ob Volovcu. — V jugovzhodni Galiciji so naše čete vjele 1240 Rusov. — Na nemškem zapadnem bojišču ni važnejših dogodkov.

BOJI PRI PRZEDBORZU. — ODBITI RUSKI NAPADI V DOLINI ONDAWE IN OB WOLOVCU. — 1240 VJETIH RUSOV.

Dunaj, 26. februarja. (Kor. ur.) Uradno razglasajo: V ruski Poljski se je vnel večeraj v bojnih sektorjih vzhodno od Przedborza živahen topovski boj.

Na ostali fronti severno od Visle in v zapadni Galiciji je vladal večerni mir.

V Karpatih so se ponesrečili sovražni napadi v dolini reke Ondave, kakor tudi na naše pozicije severno gorskega sedla Wolowec.

Pri zavzetju neke višine smo v bojih v jugovzhodni Galiciji znova vjeli 1240 Rusov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

V KARPATIH IN V GALICIJI.

Boji v južnovzhodni Galiciji trajajo ter naše čete ponekod prav dobro napredujejo.

V vzhodnem delu gozdnatih Karpatov so Rusi po daljšem premoru zopet začeli z živahnimi akcijami. Kljub hudemu snežnemu vremenu so Rusi izvršili napade ob zgornjem toku Ondave in bližnji vasi Felsöviskösz. Tudi proti prelazu Volovec so izvršili iznova močan sunek. Povsod so bili odbiti.

Z zahodno - gališke fronte, kjer so naši pred par dnevi prodrli proti Grybovu, ne poročajo uradni komunikacije ničesar, pač pa so dospela od tam poročila posebej poročevalca »Nove Reforme«, ki se je baje približal

sovražnim streškim jarkom na 500 metrov. On poroča svojemu listu, da stoji sovražni topovi na desnem bregu Dunajca, severno od Tarnova, streljanje sovražne artiljerije pa ni uspešno. Tu in tam so izvršili Rusi tudi kak naskok, vedno pa so bili odbiti. Ponekod strelski jarki naših in Rusov niso 400 m oddaljeni. Kraji na levem bregu Dunajca so močno poškodovani, saj so se vršili tu od 17. decembra naprej neprestano luti boji. Več krajev je tudi popolnoma izginilo s površja, tako Rudka, ki so jo Rusi ponoči zažgali, Bobrowniki, Goslawice, Ostrow, Dobczyce, Sielce, Wierchoslawice, kamor padajo še vedno granate in šrapneli. Tudi na desnem bregu Dunajca je položaj strašen. Mesto Zabno je od krogel naravnost razbito in mnogo hiš je zrušenih. V okraju Dabrowa vladajo lakota, legar in kolera med prebivalstvom in rusko armado. Iz vseh občin na levem bregu Dunajca je prebivalstvo evakuirano. Ljudstvo je bilo denar večinoma zakopano, naenkrat je prišlo povelje za evakuiranje in ljudje niso imeli niti časa, da bi svoj denar zopet izkopali, tako da so danes sicer še premožnejši, brez vsakega sredstva v tujini.

»Magyar. Orszag« poroča o položaju v Karpatih: Na celi fronti v Karpatih, od Dukle do Marmaros-Szigeta, položaj dozoreva. Na važnih točkah, tako v dolinah pri Dukli in na galiških holmih, od prelaza Uzsook do Bereczka, je artiljerija že izvršila pripravljeno delo ter dossegla že lepe uspehe. Tudi boji za prelaz Dukle so stopili v nov stadij.

Rusi ki so bili prodrlji v okraj Felsö-Viskösz, komitata Saros, so morali ustaviti ofenzivo.

Rusi o svojem umikanju iz vzhodne Prusije.

Iz Haaga poročajo »Münch. N. Nachrichten«: O poteku bojev na vzhodno pruski meji priobčuje ruski generalni štab ta-le komunikacije:

Dne 21. februarja je med našim umikanjem iz vzhodne Prusije sporočil pod poveljstvom generalallajntanta Bulgakova se nahajajoči XX. armadni kor, ki so ga tvorili 29. divizija in 3 rezervni polki aktivne armade, da se nahaja v težavni situaciji. Zveza med tem korom in X. armado je bil dne 13. februarja zvečer prekinjena. Imenovani kor se je nahajal med Goldapom in Suwalkami, obkrojen od nemških čet, ki so neprestano dobivala ojačenja. Do 22. februarja se je ta kor junaško boril proti sovražnim, znatno močnejšim četam. V zadnjih dneh se je ta voj med neprestanimi boji umaknil kakih 50 verst v jugovzhodni smeri proti lesovju pri Augustovu in je zadal po izpovedbah vojnih vjetnikov silne izgube Nemcem, ki so mu hoteli zapreti pot v gozdove pri Giti. Vojaki tega kora, katerim se je posrečilo ubežati, so pripovedovali, da se je ta voj boril do zadnje patrone s skrajnim naporom vseh svojih sil in da je moral zavračati napade na štirih frontah.

Komunikacije pravi nadalje: Dne 21. februarja smo nadaljevali trdovratne boje na bregovih rek Bobra in Narewa. Pri Ossowiecu je naša trdnjavska artiljerija zaustavila nemške oddelke. Severno od Lomze so nas napadle močne nemške čete, vkljub temu pa smo držali Jedwanowo.

Nemški napad na potu v Kolno so podpirali oklopni avtomobili, ki so bili opremljeni s strojnimi puškami. Ta napad je bil silno srdit. Nemci so nadaljevali svoje napade na Przasnysz. Na naši strani so izvedli tu veliko akcijo naši oklopni avtomobili. Odbili smo tri napade na mesto Przasnysz. Cesta v Plonsk in več vasi, za katere so se vršili luti boji, je prehajalo iz roke v roko.

Vjeti ruski generali.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana: Ruska uradna poročila zamolčujejo ali obsežnost poraza v zimski bitki v Mazuriah ali pa skušajo poraz oblažiti. S temi zankami se ni treba več nadalje baviti. Kot dokaz velikosti poraza naj služi ta-le lista vjetih ruskih generalov:

Od XX. armadnega zbora: Poveljujoči general, poveljnik artiljerije, poveljniki 28. in 29. pehotne divizije ter 1. pehotne brigade 29. divizije. Poveljnik 28. divizije je bil ranjen in je umrl.

Od III. armadnega zbora: Poveljnik 27. pehotne divizije in od te poveljniki artiljerije in 2. pehotne brigade, od 53. rezervne divizije divizionar in poveljnik 1. pehotne brigade, od 1. sibirske kozaske divizije en poveljnik brigade.

BELGRAD PO OBSTRELJEVANJU.

Budimpešta, 26. februarja. »Esti Ujsag« poroča iz Zemuna: Belgrad je popolnoma izumrl. Tovarne počivajo, na Kalimegdanu vlada mir. Le tu pa tam se zablika in srbski šrapnel se zažene proti našim aeroplanom. V zidanih belgrajskih utrdbah je opaziti globoke razprtine, ki so jih napravile krogle naših topov. Park Kalimegdan je na strani, ki gleda proti Zemunu, popolnoma posekan. Stebri zemunskega mostu so na obeh bregovih Save porušeni. Ie srednji steber še stoji, akoravno je tudi ta poškodovan. Kraljeva palača je na pol razdejana, gorenja nadstropja so se podrla; hotel Moskva je izgubil svoje balkone, pošta, muzej, vojašnica v notranjem mestu so porušene. Naši piloti opažajo, da se nahaja v Belgradu le mala garnizija. Srbski topovi ne stoji le na Kalimegdanu, temveč tudi med hišami ob savskem bregu. Na Kalimegdanu se nahaja tudi francoska artiljerija. Poveljnik belgrajske garnizije je general Živković, poveljnik trdnjave podpolkovnik Gjukić. Zupan Nestorović opravlja svoje posle kakor poprej.

Proti neutemeljenim podtikanjem.

Dunaj, 26. februarja. (Kor. urad.) Srbski korespondenčni urad javlja iz

Niša z dne 24. februarja: »Pri zadnjem albanskem vpadu na naše ozemlje smo vjeli precejšnje število Albancev. Pri zaslišanju so zatrjevali, da je napad vprizoril avstro-ogrski generalni konzul v Skadru v sporazumenju s Hasan Begom, ki je sam vodil operacije v prizrenskem okraju. Avstro - ogrski konzul je dal Hasan begu na razpolago večjo vsoto denarja, ki ga je le-ta na to razdelil med albanske poglavarje. Dognano je, da je Hasan beg dal dne 7. februarja denar voditeljem v Pih-nopu, ki so ga potem porazdelili s svojimi ljudmi. Nekateri izmed teh so dobili od svojih voditeljev 2 do 3 funte. Nadalje je bilo znano, da so skušali za stvar pridobiti tudi Albance, ki bivajo daleč od naših mej. Končno se je konstatiralo, da se nahaja v Albaniji veliko število avstrijskih in mladoturških agentov, ki so dobavljali Albancem orožje in municijo za njih zadnji vpad.

K temu srbskemu komunikatu pripominjamo: Ker je le predobro znano, s kakšnimi sredstvi delajo na srbski strani, da bi izsilili iz vjetnikov izpovedi, ki odgovarjajo željam niških mogotcev, bi bilo samo ob sebi odveč, da bi se bavili s temi najnovejšimi srbskimi natolcevanji. Samo, da se izognemo interpretaciji, kakor da pomenja molk priznanje, poudarjamo, da je omenjena trditev ne samo popolnoma iz tre iztve, marveč da imajo vsi zastopniki naše monarhije v avtonomni Albaniji, torej tudi v Skadru, striktno naročilo, da naj naistojše varujejo nevtralnost te dežele, ki so jo sklenile vesle.

Sicer pa je smatrati proti Srbiji naperjeno gibanje kot akt obupa vsled srbskih krutosti, ki so svetovnoznane že iz balkanske vojne, ogorčenih mohamedancev v bivšem vilajetu Kosovo in so je v prvi vrsti vprizorili oni muslimani, ki so se odrekli rekrutaciji, ki so jo odredili in na brutalen način izvedli Srbi.

NA NEMŠKIH BOJIŠČIH NI IZPREMEMB.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan, dne 26. februarja.

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski pisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

VIII.

New - York, Boston, Philadelphia so bližji Parizu, kakor večina francoskih provincijalnih mest. Kakor večina Amerikank, poznale ste gospodična Villars in njena sestrična francoske učenjake, pisatelje in umetnike in hitro ste se uživale v pariško življenje. Gospa de Keradieu ju je povedla v galerije slik, dobrodelne baze, k sijajnim porokam, v opero, v Bois in povsod jima je pokazala znamenite osebe. Annie in Klara je niste pozabile prositi, naj jih popelje v mala gledišča in na večerjo v kabaret; toda baronica je izjavila, da njen mož v to ne bi nikdar privolil. Amerikanka, ki je predobro republikanka, da bi si želela kraljevske časti v svoji deželi, jo prav rada vidi v Evropi in žrtvuje vse, da ji more izkazati svoje spoštovanje. Ravnotako je prekrepostna, da bi trpela hudiča doma, toda od radosti poskakuje, če ga sreča drugje. V Parizu ga prav pridno išče — sprva, da zvz, kakšen da je —, pozneje, da more reči, da ga je videla in, bodite

uverjeni, nikdar ji ni dovolj črn. Kupi si najdržnejši roman in hoče videti najsmelejšo komedijo, navadno pa ne razume niti romana niti komedije. V Bois in v gledišču si da pokazati glasovite galantne dame in jih radovedno ogleduje, ker so »brezbožne« (wicked), ne pojmi pa srmatne njihovega življenja. Vse te stvari, ki bi dušo mlade Francozinje neskončno vznemirile in zapustile v njej neizbrisljivih madežev, se mlade Amerikanke komaj dotaknejo in jo le zabavajo. Ona nima čutnosti in je prav tako nezmožna umeti pokvarjenost kakor svetost.

Gospodična Villars in njena sestrična niste obžalovale, da ste se udale prošnjam gospe Keradieu. Njena sezona v Parizu je obetala mnogo zabave. Sorodstvo z baronico in njihov osebni ugled sta jima pripravila dober sprejem. Pri five o'clockih se je zbiral okoli njih cel krog čestilcev. Košarica v salonu je bila polna vizitnic z najodličnejšimi aristokratskimi imeni. Čudno, ti koščeki papirja so napravili na Annie več vtisa, kakor osebe, ki so jih predstavljali. Z nekimi zadovoljstvom jih je ogledavala in jemala v roke. Besede: princ de Noles, vojvoda de Randan so pomenile nekaj več kakor mister John ali mister Smith. Nekako sram je bilo tega občutka in skrbno se je varovala govoriti o njem napram svoji sestrični.

Ogromna dota gospodične Villars je naravno vžgala ambicije in

vzbudila strastno poželjivost. Dasi je bila gospa de Keradieu toliko previdna, da je povedala, da Annie ne išče naslovov, da se ne mara omožiti v Evropi, se ji je vendar predstavilo mnogo mladih gospodov, ki so po francoskem običaju poslali v boj svoje starše in svoje prijatelje. Vojvoda Albert de Randan se je s posebno trdovratnostjo vrgel na njo. Bil je sedemindvajset let star, prijetne zunanjosti, bogat in nosil je odlično ime. Domišljeval si je, da si vsled svojih prednosti mora osvojiti Amerikanko. Njegove pozornosti in njegovi nameni so Annini nečimernosti sicer laskali, on sam pa nanjo ni napravil nikakega vtisa. Sicer je družba v faubourgu vzbujala njeno radovednost prav tako, kakor bi to storila japonska ali kineška družba. Opazovala je ženske toalete, njihov način sprejemanja in opremo salonov. To jo je zabavalo. Čutila je, da nima nič skupnega z ljudmi, ki jih je videla. Mlade deklice so jo spravljale naravnost do obupa, nikdar se ji ni posrečilo, da se z njimi zabava. Slednjič je prišla do zaključka, da more edino-le nečimernost obuditi v Amerikankah željo, da vstopijo v tako malo zabaven krog, ki vrhutega ni v nikaki zvezi z njihovim okusom in njihovim vzgojo.

Prijatelj barona de Keradieu so drug drugega prekašali v ljubeznivosti napram obema tujkama. Vicomte Guy de Nozay je takoj uganil smer Anninega duha.

Guy je bil majhen, zelo grd, a duhovit in interesanten. Dana mu je bila tista dovtipna in originalna žilica, ki jo Angleži imenujejo »humour«, zato so se ga več ali manj bali. Njegov prodirajoči pogled si držal le, če nisi imel ničesar prikrievati. Gdč. Villars ga je očarala s svojim značajem in svojo nepriljenostjo. Njeni nazori so ga zabavali. Rad je napadal njene ameriške predsodke, ona pa jih je trdovratno branila. Ta mala vojna, ki jo je vodil duhovito in kavalirsko, je Annie neizrečeno zabavala. Vicomte de Nozay in baron Keradieu sta bila dotlej edina Francoza, ki sta vzbudila v njej simpatije.

Da govorimo odkrito, vodiine osebe faubourga so jo zelo razočarale. Tako se godi vsem Amerikankam. Edina vojvodinja de Blanzac je vzbudila njeno občudovanje. Ko jo je prvič videla, je rekla navno: »To je kraljica.« Ni se je mogla nagledati. Našla je na njej nekaj izrednega, nekaj, česar ni videla na nobeni ženi. Vsi tisti mali znaki simpatije, s katerimi jo je obdarovala Kristijana, so ji izredno laskali. Klara ni delila njenih čustev; trdila je, da vojvodinja ne more biti dobra in da ji ni zapati. Sestrični ste se celo pogosto radi ne prepirale.

Povabilo gospe de Blanzac k sijajnemu obedu in veliki soareji je Annie živo razveselilo. Radovedna je bila, kako sprejemajo v hišah visoke aristokracije.

Toaleta ji je delala posebne skrbi, zakaj mnogo ji je bilo na tem, da je dobro opravljena. Ko je napočil veliki večer, polastila ste se je taka vročina in vznemirjenost, kakor je ni občutila še nikdar v svojem življenju. Ko je nadela svojo divno umetniško dekolletiranoobleko iz blede - rožnate svile, katero je okoli vratu obrobil kolijé iz sedmih vrst prekrasnih malih biservov, okrašenih z dijamantnimi sponkami, je Katarina ogleduje svojo gospo vzklila:

— Nikdar vas še nisem videla tako lepe, miss Annie! O, bodite pomirjeni, stavim, kar hočete, da danes zvečer pri-vaši vojvodinji ne bo elegantnejše deklice od vas.

Gospodična Villars je bila vsled tega zagotovila od veselja kar iz sebe.

— Ljuba stara gos, vsi me ne bodo gledali s tvojimi očmi, je rekla in objela to dobro dušo, kakor je to navadno storila zvečer tedaj, če je bila prej posebno sitna.

— Bog vas blagoslovi, draga moja, je dela Katarina.

Gospa Villars je bila najljubnejše vabljenja, toda oprostila se je in prosila gospe de Keradieu, da deklici vzame pod svoje okrilje. Ker je tudi sama obdoločila v mestu, je pe-ljala Annie in Klara v rue Vaneau in ju pustila tam, žele, da se dobro zabavate.

(Dalje prihodnje.)

Z obeh bojišč nimamo poročati ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleško uradno poročilo o boju na kopnem.

Od maršala Frencha dne 23. februarja izdano poročilo o delovanju angleških čet na Francoskem, pravi: Sovražnik kaže živahno aktivnost pri Ypresu, kjer se vrše neprestano napadi in protinapadi. Dne 21. februarja ob 6. zjutraj je sovražnik razstrelil več naših strelskih jarkov. Naše čete so izkopale in zasedle nato nove jarke za dotedanjimi jarki. Nadaljnji sovražnikovi sunki proti novi obrambni črti so ostali brezuspešni. Pri Givenchyju, v bližini La Basséeja, je naša pehota vzela neki sovražni strelski jarek, ki ga je prej obstreljevala naša artiljerija. Sovražni napad ob kanalu pri La Basséeju je bil po hudem artiljerijskem ognju od naše pehote odbit. Opoldne je sovražna artiljerija živahno streljala pri Lysu. Tudi pehota je posegla vmes. Na drugih delih fronte samo artiljerijski ogenj. Megleno vreme onemogoča rekonosciranje naših letalcev.

S FRANCOSKEGA BOJIŠČA.

Iz Pariza poročajo preko Kodanija, da so nemška letala zopet bombardirala Calais. Nemške bombe so ranele nekaj oseb, škode pa ni nobene. Železniška proga, ki jo je nemški Zeppelin zadnjič poškodoval, je zopet popravljena. Promet se vrši nemoteno.

Iz Ženeve poročajo, da se je pričel nov beg iz Reimsa. Predvčerajšnjem ponoči je dospelo mnogo rodbin, ki so zbežale iz gorečega Reimsa. Begunci pripovedujejo, da je bilo med bombardiranjem ranjenih ali usmrčenih 200 oseb. Vse ceste iz Reimsa v Pariz so prenapolnjene z bežečimi, ki vozijo s seboj svoje stvari na ročnih vozičkih.

Glede bojev v Champagni konstatira »Bernar Bund«, da nemška fronta na nobenem kraju ni prebita. Tudi se zdi vsak tak poskus brezupen zlasti z ozirom na izborna prometna sredstva na nemški strani.

Boji za Lille.

»Vossische Ztg.« poroča iz Sluisa: Mesto Lille je manj trpelo vsled bombardiranja, kakor vsled požarov. Ceste de la Gare, Rue de Bethune, Rue de Paris in Rue du Plat so večinoma razrušene. Javna poslopja niso trpela. Mesto samo ne leži več v ognju, marveč je oddaljeno kakih 5 kilometrov od bojišča. Tudi ni slišati v mestu več francoskih topov, ki so zadnje mesece vedno bili v ofenzivi. Močno so trpeli prebivalci Armentièresa, ki je odrezan od vsega prometa, ker leži mesto med dvema ognjem.

Boj v zraku.

Iz Christianije poročajo: Med Thouroutom in Ostendom se je vršil 24. februarja v zraku boj med nekim angleškim aeroplanom in dvema nemškima letalcema. Baje je angleški letalec razbil obe nemški letali, pri čemer je bilo 7 nemških letalcev ubitih.

Pomanjkljivo francosko letalstvo.

»Giornale d' Italia« poroča, da se na Francoskem zelo čudijo, zakaj ni bilo pripravljeno nobeno letalo, ki bi bilo napadlo »Zeppeline«, ko je ta bombardiral Calais. Tudi trde, da je V. francoska armada popolnoma desorganizirana.

Angleška grožnja.

Iz Hamburga poročajo, da so kraji na Angleškem, v katerih bližini se nahajajo taborišča vojnih vjetnikov, ponoči temni, dočim so vjetniška taborišča razsvetljena, da bi na ta način zapeljali Zeppeline in nemške letalce, da bi metali bombe na ta taborišča.

Francoski vojni prostovoljci.

»Matin« piše: Od 18. avgusta 1914. je vstopilo 28.266 inozemcev kot vojni prostovoljci v francosko armado za čas vojne. Izmed teh prostovoljcev je 1462 Belgijcev, 379 Angležev, 3393 Rusov, 4913 Italijanov, 300 Grkov, 541 Luksenburžanov, 269 Špancev, 1467 Švicarjev, 1369 Avstrijcev in Ogrov, 1027 Nemcev, 592 Turkov in 11.854 raznih drugih.

Sufragetke v vojni.

Prvi oddelek prostovoljskega zbora sufragetk, ki je došel v Havre, so razdelili v oddelke po 500 žen. Štirje oddelki tvorijo en bataljon, dva bataljona en polk.

Izprememba v belgijskem ministristvu.

Iz Bruslja poročajo, da je odlozil ministrski predsednik Broqueville vojno ministristvo in prevzel sunanje ministristvo. Na njegovo mesto pride baje general Michel, ki je branil Namur.

USPEHI NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 26. februarja. (Kor. ur.) Admiraliteta razglasi, da so nemški podmorski čolni od 18. februarja sem potopili 7 angleških ladij. V tem času pa je prispelo v britanska pristanišča 708 parnikov z več kakor 300 tonami. Ti parniki so raznih narodnosti.

V tedni, ki se je končal dne 24. t. m. je zapustilo Anglijo 673 ladij. V osmih tednih pred 24. februarjem je prispelo v angleške luke 5772, zapustilo pa jih je 5507 ladij.

POTOPLJENE LADJE.

Iz Berolina poročajo: V Portsmouthu so izkrcali mostvo parnika »Western coast« iz Liverpoola, ki pripoveduje, da se je parnik »Beachy-Head« potopil, zadet od torpeda ali ker je zadel ob mino. Cloveskih žrtev ni bilo.

Reuter poroča, da je bil v sredo popoldne potopljen neki parnik neznane narodnosti, prihajajoč iz Eastbournea.

Iz Londona poročajo v Rotterdam, da se je v Rotterdamu namenjeni norveški parnik »Cuba« potopil ob izlivu Themse. Vzrok ni znan.

Amsterdamski »Tyd« konstatira, da obsega lista po 18. februarju od min razdejanih ali torpediranih parnikov 20 imen. O uspešnih protinapadih hitrih križark zavaznikov na nemške podmorske čolne, ni ničesar slišati. Sicer zatrjujejo na Francoskem in Angleškem, da Nemci na morju ne bodo imeli uspeha, to pa ne spravi iz sveta dejstva, da zahteva pomorska vojna vsak dan nove žrtve in da so zavezniki na morju napram Nemčiji brez moči.

Iz poročila zveze zavarovalnih agentov v Liverpoolu posnemajo amsterdamski listi, da so Angleži izgubili tekom meseca januarja 41 ladij, dočim so lani izgubili v istem času 23 ladij. Škoda je znašala meseca januarja 1.674.500 funtov, od te vsote odpade 297.500 funtov na škodo, provzročeno vsled vojne. Izguba jadernic dosega vsoto 106.100 funtov, od teh 30.000 vsled vojne.

Angleški transportni parnik uničen.

Berolin, 26. februarja. (Kor. ur.) Glasom »Lokalanzeigerja« javlja milanski »Corriere della Sera« iz Londona: Kakor je razvidno iz brzojavke iz Eastbournea na agenturo Lloyds, se je dne 24. t. m. popoldne nekaj morskih milj daleč od Eastbournea potopil neki parnik, ki je imel na krovu 1800 mož.

Ustavljen promet.

New York, 25. februarja. (Kor. urad.) »New York Times« poročajo, da je ameriški vladni urad za pomorsko zavarovanje ustavil po izgubi ladij »Evelyn« in »Carib« zavarovanje ladij in tovorov v države, ki se nahajajo v vojnem stanju. Urad pa sprejema zavarovanje ladij, ki se vozijo v dežele, ki jih je mogoče doseči, ne da bi se dotaknile nevarnih delov morja. Mogoče je, da se bo dovolilo tudi zavarovanje za vožnje v ogrožene kraje, toda le za zvišan tarif.

Kodani, 26. februarja. (Kor. ur.) »National Tidende« poroča iz Washingtona: V merodajnih ameriških krogih so mnenja, da so Angleži močno podcenjevali akcijski radij nemških podmorskih čolnov. Anglija nima nobene odpomoči proti podmorskim čolnom pa naj bo njena mornariška pripravljenost sicer še tako silajna. Smešno bi bilo, če bi kdo še vedno trdil, da to dejstvo v Angliji ne provzroča nevolje in razburjenja.

Nemški podmorski čoln uničen.

Iz Pariza prihaja preko Berolina ta - le vest: Mornariški minister priobčuje to - le poročilo z dne 23. februarja: Predvčerajšnjim ob 7. zjutraj je neka križarka II. francoskega brodograja pričela bombardirati neki nemški podmorski čoln 8 milj južno od rta Alprech pri Boulogni. Nemški podmorski čoln, ki je plul na morskem površju, je bil zadet od več krogel in se je potopil. Kjer se je podmorski čoln potopil, je ostalo olje na morskem površju.

Razburjenost angleških listov.

Iz Berolina poročajo: Londonške »Daily Mail« pišejo v uvodniku: Za šest dni je nemška flota v vo-

jni. Devetnajst dni je preostalo, odkar je bila razglašena. Kje je ostal odgovor? Že 8 dni slišimo grožnje ministrov Nemčije. Dne 15. februarja je izjavil Churchill, da bo angleško brodograje promptno pritisnilo na Nemčijo. Dne 19. februarja je Grey svaril Nemčijo. Včeraj je izjavil Asquith, da razmišljajo o represalijah. Ministri torej še ne vedo, kaj hočejo. Angleški narod živi v iluziji, da je Nemčija strogo blokirana; ravno narobe pa je res.

NOVO OBSTRELJEVANJE DARDANEL.

Carigrad, 26. februarja. (Kor. ur.) Agence »Milli« priobčuje naslednje poročilo glavnega stana:

Včeraj ob 10. dopoldne je pričelo obstreljevanje deset sovražnih oklopnih ladij utrdbe, ki se nahajajo ob vhodu v Dardanele. Bombardement je trajal do 6. ure zvečer, nakar so odplule sovražne ladje proti otoku Tenedos. Opazili smo, da je ogenj naših forov na anatolski obali poškodoval eno oklopnico tipa »Agamemnon« in še dve drugi sovražni oklopni ladiji.

Dardanele in Kotor.

Pariz, 26. februarja. (Kor. urad.) Clemenceau dvomi, da bo imelo obstreljevanje Dardanel kake uspehe in meni, da bo stvar končala po priiliki tako, kakor obstreljevanje Kotor - to je z grdim fiaskom.

Anglija in ruske aspiracije na Dardanele.

London, 25. februarja. (Kor. ur.) Na neko interpelacijo glede ruskih aspiracij na Dardanele je odgovoril v angleški zbornici sir Edward Grey: »To je stremljenje, s katerim popolnoma simpatiziramo. Natančna oblika, v kateri se naj uresniči, pa se bo brezdvomno določila šele pri mirovni pogajanjih.

Dardanele.

Bombardiranje Dardanel tolmaji mnogi tudi drugače, kakor smo včeraj izjavljali. Zlasti na Dunaju se trdi, da hočeta Angleška in Francija z zavzetjem Carigrada preprečiti ruske namene. Če Rusija sama ne zavzame dardanel in Carigrada, jih tudi sama ne bo obdržala. Pariški »Figaro« plevira za to, naj postane Carigrad nevtralno mesto, nad katerim bi imela oblast Rusija, Angleška in Francija. Znani politik in načelnik balkanskega komiteta, Buxton, je celo izjavil, da gleda Angleška z nezupanjem in nezadovoljstvom na ruska poželjenja gledé Carigrada in namigaval je celo, da bi moglo zaradi Dardanel priti do vojne med Angleško in Rusijo. Seveda je pa tudi mogoče, da je hotel Buxton samo prenehati, da bi se Bolgarska očitno uprla ruskim načrtom. Gotovo je, da je ruski minister Sazonov v dnu na ves glas proklamiral: da želi Rusija Carigrad in verjetno je, da tega ni storil brez vednosti in s pritiranjem Angleške. — Tudi Grki niso nič navdušeni za to, da bi Rusija dobila Carigrad, saj mislijo sami, da bodo kdaj zasedli to mesto in ustvarili novo Bizancijo.

Angleško brodograje je bombardiralo tri turške kmete.

Carigrad, 26. februarja. (Kor. ur.) Agence »Milli« izve od privatne strani: Neka angleška križarka in neka angleška torpedovka, ki ste manevrirali v Saroskem zalivu, ste se približali obrežju na 500 metrov ter pričeli bombardirati tri mohamedanske kmete, ki so opravljali pod nekim drevcem svojo molitev.

V Kavkazu vlada mir.

Carigrad, 26. februarja. (Kor. ur.) Vesti iz Erzeruma pravijo, da vlada na kavkaški fronti mir, ker je zapadel gost sneg, ki pokriva goro mesta 1 m na debelo. V nekaterih krajih, kjer je manj snega, pa so imele turške čete znatne uspehe. Predvčerajšnjem so vzele Tašet in Dakej v naskoku. Sovražnik se je umaknil zasledovan od turških oddelkov na Batum.

Turško - egiptanska bratska idila ob Sueskem prekopu.

Carigrad, 26. februarja. (Kor. ur.) Agence »Milli« javlja z egiptskega bojišča: Egipčani, ki preplavajo prekop, prihajajo na vzhodno obrežje Sueskega kanala, da prinašajo turškim četam pozdrave svojih tovarišev. Sovražni motorni čolni, ki patrolirajo v kanalu, ne pustijo nobenemu mohamedancu, da bi se približal zapadnemu obrežju prekopa. Toda pod zaščito noči se vrše mnogoštevilni pristrčni sestanki med Egipčani in Otomani.

Patrule javljajo, da popravljajo Angeži z vso naglico svoje utrdbe ob kanalu, ki jih je bila turška artiljerija že pri prvem spopadu razdejala.

Turški vojni minister odlikovan.

Frankfurt, 26. februarja. (Kor. ur.) »Frankfurter Zeitung« javlja iz Carigrada:

Nemški cesar Viljem je podelil vojnemu ministru Enverju paši železni križec.

Enver paša se je brzojavno najtopleje zahvalil za odlikovanje.

SPLOŠNA MOBILIZACIJA NA JAPONSKEM.

Berlin, 26. februarja. Preko Ženeve poročajo: »Agence Havas« priobčuje brzojavko iz Tokia, da je pričela splošna mobilizacija japonske armade.

Koncentracija japonskega brodograja.

Iz Tokia poročajo berlinski listi: Japonska admiraliteta je poklicala vse v inozemstvu se nahajajoče križarke domov. Tajna mobilizacija armade se nadaljuje. Vlada je nakupila mnogo velikih parnikov, ki naj služijo kot transportne ladje za čete.

Stališče Združenih držav.

»Frankfurter Zeitung« javlja: Amerika vztraja na stališču, da se naj kitajsko - japonski spor reši pred mednarodnim razsodiščem.

Ameriško brodograje v Tihem Oceanu.

Ženeva, 26. februarja. Pariški »Herald« javlja iz Novega Yorka: Prvo in drugo ameriško vojno brodograje je odplulo v Tih Ocean. Pred Sanghajem se nahajajoča ameriška eskadra je bila ojačena za 6 vojnih ladij.

KRVAVI BOJI ZA NEVTRALNOST V ITALIJI.

Rim, 26. februarja. (Kor. urad.) »Aenzia Stephani« javlja iz Reggio d' Emilia: Snoči se je vršilo v Teatro Ariosto na iniciativno neke nacionalne skupine privatno zborovanje, na katerem naj bi bil govoril bivši avstrijski poslanec Battisti iz Trentina. Medtem, ko so se zbirali povabljeni zborovalci, se je napolnil trg pred gledališčem s sovražno razpoloženo množico, katere je kmalu pričela groziti. Ko je priključeno vojaštvo pričelo delati red, se je vsula nanj toča kamenja; mnogo karabinijerjev, policijski delegat, neki stotnik in neki major so bili ranjeni, zadnji težko. Neka skupina karabinijerjev, katero so napadli demonstranti, haš ko je odnašala enega svojih ranjenih tovarišev, s kamenjem, je pričela streljati. Ustreljen je bil neki mož iz množice, 5 oseb pa je bilo težko ranjenih. Od teh je še ena na zadobljeni rani umrla. Ponoči je množica karabinijerjev še enkrat napadla, tri ranila in jih nekaj potolkla. Tudi dva policaja sta bila ranjena in več jih je dobilo odrtine. V Reggio d' Emilia so odšli vojniki in karabinijeri. Tja se je podal tudi generalni nadzornik iz notranjega ministristva, da uvede preiskavo. Tudi sodišče je uvedlo preiskavo.

Zborovanja in manifestacije v Italiji prepovedane.

Rim, 26. februarja. (Kor. urad.) »Agenzia Stephani« javlja: Z ozirom na mednarodni položaj, je sklenil ministrski svet, naročiti prefektom, da naj v bodoče prepovejo vsako zborovanje ter vsako drugo manifestacijo, ki bi bila nevarna javnemu redu, in to brez ozira, ali se taka zborovanja vrše na javnih, ali pa na sicer občinstvu dostopnih prostorih.

Italijanske vojaške priprave.

Izdatki za armado v letih 1914. in 1915. so jako izdatni. Poroča se, da je bilo od 16. avgusta 1914. do začetka februarja 1915. za armado 1.170.078.000 lir izrednih izdatkov. Prve dni februarja je bilo s kraljevskim dekretom dovoljenih še 170 milijonov tako, da znašajo izredni izdatki za armado v tem kratkem času nad 1340 milijonov lir. Poleg teh je bilo seveda plačevati tudi redne izdatke za armado in so ti znašali 852.524.000 lir. Skupno se je torej izdalo 2.192.609.000 lir torej skoro toliko, kakor znašajo vsi dohodki italijanske države skupno.

RESEN POLOŽAJ NA BALKANU.

Iz Soluna poročajo: Položaj v Makedoniji postaja vedno resnejši. Tu govore, da je vojna z Bolgarijo neizogibna. Albanci, ki so vrdli na srbsko ozemlje, so prodrli do Struge ob Ohridskem jezeru in ogrožajo Bitolj. Srbske čete niso dovolj močne,

da bi se jim moglo ustavljati. Grška se zato pripravlja, da zasede Bitolj in bi se rada polastila tudi Elbasana. Nastop Grške pa bi takoj izzval vpad bolgarske armade v srbsko Makedonijo, kjer bi bolgarske čete okupirale takozvani bolgarski del. Iz Bitolja poročajo, da je Srbija bitoljski okraj že odstopila Grški in da so tamkajšnje srbske oblasti o tem obveščene.

Navzočnost generala Paua in ruskega finančnega ministra Barka, so porabili solunski Grki za velike manifestacije v prilog tripelententi. Grške oblasti so pa tudi mirno trpele, da so manifestanti demonstrirali pred nemškimi zavodi s klici: »Doli z Nemčijo!«, dokaz, kako natančna in skrbna je nevtralnost Grške.

Pasić v Atenah.

Iz Niša poročajo: Ministrski predsednik Pasić je odpotoval v Atene.

Nezadovoljnost tripelentente z razmerami na Balkanu.

Milan, 26. februarja. Iz Pariza javljajo: Politični krogi trojnega sporazuma so nezadovoljni z razmerami na Balkanu. Približanje Bolgarije centralnim državam, bolgarsko-romunska pogodba radi transitičnega prometa, obiski avstrijskih in nemških diplomatov pri romunskih državnikih, jih vznemirjajo. Bivši francoski minister Pichon smatra, da bo nastala sprememba v tej, za tripelentento neugodnih situacijah le tedaj, če se Turčijo zadene v srce. Zato je treba za vsako ceno forsirati Dardanele.

Papež in mir.

»Giornale d' Italia« piše: Iz do-brega vira čujemo, da je papež napravil nov poskus doseči mir. Te dni državnemu tajništvu došla poročila baje pravijo, da Nemčija, dasi ohranja svoj odlični vojaški položaj, vendar resno čuti posledice vojne, tako da je celo premenila svoje naziranje o pogojih za mir. Papežu se je to zdelo tako važno, da poskusi nov diplomatski korak. Vprašal je novič nemškega cesarja, pod katerimi pogoji bi sklenil mir in je spretno opozoril, da je vojaška čast Nemčije nedotaknjena in se bo danes mir dose-gel morda pod ugodnejšimi pogoji, kakor jutri. — List končuje: Ne vemo, kak uspeh bodo imela ta nova prizadevanja papeža, a resnična so ta dejstva.

ta mož, ne najdemo kje pri kakem drugem našem delavcu v javnosti. — Oče mu je bil ljudski učitelj, rojen je bil v Škocijanu pri Dobrili vasi na Koroškem. Kot advokatni koncipient je bil v pisarni dr. Razlaga v Brežicah poleg dr. Mencingerja, sodni pristav je bil v Vipavi. Kot notar je prišel pred 35 leti sem v Novo mesto. Tukaj v Novem mestu je bilo glavno torišče njegovega delovanja, na njem je pokazal, da se dajo odtujeni meščani sklicati domu. Kakor je Poznik kmeta jemal kot podlago socialnega in gospodarskega življenja, v meščanstvu je videl cvet ljudstva, gonilne sile vsem razvojem istega. — Agitator biti brez organizatoričnega talenta ni dosti vredno. Poznik je bil oboje. In to je posebno srečno učinkovalo v Novem mestu.

Novo mesto ni bilo veliko mesto. A središče je uradov za velike okraje. V njem je bilo nekaj nekaj vojaštva, v njem je bila gimnazija, okr. glavarstvo, davkarija, okrajno in okrajno sodišče. Uradništvo je vplivalo v socialnem življenju na obrtništvo. To je dobivalo nekaj sodelavcev iz nemških krajev. Novo mesto je bilo v času, ko je Poznik prišel tja, dobro pomemeno; še par let prej je bil izvoljen za poslanca kandidat nemške stranke na Kranjskem, Martin Hočevar s Krškega. Meščanstvo je važno v vsakem narodu. Ako se je hotelo zbuditi maso naroda do samozvesti, je treba priklicati meščana domu, ako je odtujen. — Poznik je sprva vzel v roke dokončanje prvega Narodnega doma na Slovenskem, katerega je začel v Novem mestu zidati zdravnik dr. Buchar in v njem zbiral tedaj še redke narodne družine. Veliko denarja je bilo treba zbrati za končanje stavbe Narodnega doma. Pozniku se je to posrečilo, odplačal se je tudi že skoraj ves dolg. Društvo v Narodnem domu je bilo uspešno, vedno več članov se je nabralo. V mestu merodajna nemška kazina je začela pešati. Poznik je videl, da je obdobje v rokah Nemcev. Začel je tu svoje krtovo delo in spravi nek večino v odbor, s katero se je dalo mesto vladati v korist pridobitja meščanstva, ki je stalo pod drugim vplivom. — V svoji pisarni je polagoma začel slovenski uradovati. Prve slovenske pisane pogodbe so izšle v Novem mestu iz njegove pisarne. Danes se to samo ob sebi razumeva, tedaj, pred 35 leti, pa to ni bilo tako lahko. Kako je Poznik v kratkem času Novomeščane lepo pod eno streho spravil, to je neka zagotetka, spravil jih je, dasi so mu pomagali pri tem tudi drugi, a on se je izkazal v tem oziru kot mojster. V tem delu imel je opraviti z jako pametnimi nasprotniki, ki so se zavedali, da imajo vstopati za nemštvo na Kranjskem. Nemški profesorji so vedeli, da meščanstvo v marsičem odvisi od gimnazije. Poznik je dobro študiral teren, na katerem se je zavzel delati kot agitator slovenske stvari. Pridobiti je moral v socialnem življenju prijateljev in na političnem izvesti nekaj, kar bi dalo stremiljenju Slovencev prevago. Računal je s tem, da smo Slovenci majhen narod, ki je odvisen v marsičem od vlade. Uradniki v domovini in v centrali odločujejo v dosti ozirih o obstoju slovenskega naroda. Parlament smo imeli, v njem je bila arena, da se Slovenci v javnosti pokaže ter tam vabi pomočnike, ali vsaj izjavlja nevoljo in usmiljenje pri poštenih ljudeh, da morajo potem vladni organi slovenstvu dati, kar mu treba za pripravo modernega življenja. V to svrhu je bilo treba slov. talentiranega človeka poslati v poslanske zbornice. In Poznik je poznal Šukljeta večji talent. Naj so bili proti njemu tudi pomisleki. Poznik je le videl njegove zmožnosti in je privoščil, da celo zahteval, da našinci kaj več dosejajo, kakor le adjunktstvo, ali profesorstvo v tujini, doma pa le, če so hrbet skrivili. Šuklje je bil rojen politik. Poznik je mislil na to, da bo ta politik pripravil več uradnikov Slovencev v domače urade in to tudi v Novem mestu, mislil je enako glede gimnazijskih profesorjev. Dolenjska — 200 tisoč duš brez železnice! — V ta vprašanja se je zagrizel Poznik in s smelo roko je proti živahnemu protivljenju vseh slovenskih strank in burnemu odporu od strani Nemcev kandidiral pri drž. volitvi Šukljeta. In držal ga je. In volilo se je trikrat. Klun in tovariši in nemški poslanci so skrbeli za to, da bi se Šukljeta mandat ne potrdil. Šuklje, ki je bil izvoljen prvič, le z 5 glasovi večine, je odstopil. Potem je obveljalo, ko je vedno večja in na zadnje velika večina volilcev bila na strani Šukljeta. To so bili najtrpejši dnevi Pozniku v njegovem politikovanju in agitaciji.

Vse je stavil Poznik na to karto, — in Šuklje je opravičil Poznika in njegove sodelavce. »Schlagt ihn tot, das Weltgericht frast euch nach den

Gründen nicht.« je bila parola Šukljeta v nasprotju. Poznik pa je mislil: »Mit dem Genius ist die Geschichte immer im Bunde.« Medto volitvi si je pridobil Poznik zaupanje Novomeščanov docela. Videli so njegovo požrtvovalnost, njegovo ljubezen do Dolenjske in ga spoznavali kot vodjo trdnih živcev. In Pozniku se je tudi uresničilo upanje, katero je stavil v Šukljeta. Vsa slovenska javnost se je ob volitvah razbunila, tudi pametnejši kmet je poslušal, kaj se glasi iz te bune in našel je marsikateri meščanski in kmetijski poslušalec, da se je šlo tudi za to, da se na Slovenskem kaj prida započne v povzdigo revnejšega slovenskega gospodarstva in da ima tudi Slovenec pravico zahtevati od osrednje vlade, da daje boljše kose uradniškega kruha Slovence — uradnikom ter da skrbí za denarji davkoplačevalcev tudi za omogočenje zdatnejšega, bogatejšega gospodarstva na slovenskih tleh. Za železnico so se tedaj zglasili zadnji glasovi. Dobili smo jo. Baron Svegelj in Šuklje sta nam jo pripeljala.

Poznik ni maral mirnega življenja v narodu. Narod umira v stagnaciji. Šuklje je bil posebljena negacija tega miru, vse prej, kakor skromna narava — in Poznikov račun se je obnesel tudi v tem oziru. Slovence smatrajo od tedaj pri centralni vladi le za nekaj važnejšega in doma se je tudi bolj smoteno začelo nastopati in vnelo se je tudi doma strankarsko gibanje, ki ni bilo in ne bo narodu v škodo, ako je istemu sploh sojeno živeti kot slovenskemu narodu. Dr. Poznik je vedel iz naravoslovja in iz zgodovine, kako se je človek od pajdaša divjih živali razvijal vedno višje do gospoda zemlje, ki na njegovo povelje vse proizvaja, česar želi. Vedel je, da pozna zdajšnji človek vse tajnosti narave in da si je po svojih vedah in znanostih preustvaril zemljo za svojo veliko delavnico, v kateri so mu poslužne vse naravne moči. In mož je videl človeka zdajšnjega časa plezati višje in višje, da mu nič ni bilo več nedosegljivega. To so zvali ljudje napredek. Ali Poznik je videl, da niso vsi deli človeštva bili tako srečni, vedel je, da to zdajšnja velikost nekaterih narodov spremlja veliko mrtvecev, ki so na poti razvoja omagali, padli, umrli, da krijejo pot, katero je prehodil izobraženejši, močnejši človek, videl je razvaline veliko narodov, plemen in kultur, — katere so stran potisnili trdi naravni zakoni, trdi kakor isti, ki so potisnili druge navzgor. Poznik je priznaval napredek človeka in nekaterih njegovih družb kot posledico naravnega zakona, ki se uveljavlja v zlic nasprotnim silam. In tedaj je gledal tudi na razvoj svojega naroda, videl, da je bilo tega naroda enkrat veliko, da pa je istega dosti na poti ostalo, da so ga razvojni zakoni stran vrgli in mož je napredovanje ostalega naroda v silah gospodarjenja in drugih mogoče mislil in postal je prijatelj napredka narodov, postal gojitelj vsega, kar je moglo tudi v tem oziru odstraniti pri nas mrtvilo v vseh razredih. Prej ena generacija podobna drugi; to je moralo postati drugače, prihodnja generacija boljša in vedno naprej tako. — Sedaj je bilo zbirati mestne obrtnike in jih pripeljati domu, da se isti sami bolj izobrazijo in kmetu posvetijo v njegovo temo in tedaj je bilo treba tudi našega kmeta klicati in ga opominjati, da svojo pridnost uspešneje zastavlja na svoji rodovitni zemlji. Poznik je bil vseučiliščnik, ko je nauk o boju za biti ali ne biti pozoren obračal na-se, on je spoznaval, da je boj za biti ali ne biti oni činitelj v naravi in med ljudmi, ki posamezne označuje, jim boljše lastnosti pripravlja, katere se naprej podedujejo, tako, da ti nositelji boljših lastnosti nadvladujejo druge in je vedel, da leži v tem napredek človeka in njegovih družb; vendar je videl v razvojnih delovih pa tudi usmiljenje, medsebojno pomoč, Kristovo ljubezen do sočloveka, videl je, da premore človek v druženi veliki, da te družbe samsvestne boje za obstanek razširjajo v širokih plasteh kakega naroda, da se tudi iste udeležijo tega boja. Ker je bilo v Pozniku to prepričanje, ni nikdar nasprotnikov težej slovenskega naroda tako sovražil, da se ne bi jeza, sovraštvo moglo spremeniti v ljubezen. Občeval je ljubezen do nasprotniki. On je dobro izhajal z Nemci in z duhovniki. V mlajših letih je z duhovni skupno agitiral po vsem Slovenskem in videl je, da naš kmet nima skoraj drugega svetovalca, kakor svojega duhovnika, občeval je kakor rojak z rojakom tudi z duhovniki. Ali v odbor n. pr. novomeške okolice ni pustil priti, ko profesor dr. Marinko ni bil več voljen, nobenega drugega duhovnika, dasi je sam delal na to, da je prišlo par konservativcev-laikov vanj. O drugih volitvah pa tudi za-

panu, dobremu znancu in predsedniku Ciril Metodove družbe ni pardiniral, ko je hotel dobiti Šukljeta mandat.

Vse slovenski narod je zgubil po dr. Pozniku enega svojih pametnih in nesebičnih buditeljev, urednikov njegovih bojev v politiki in gospodarstvu. Se ve, da je bil Poznik tudi med ustanovitelji hranilnice naše občine, ki je ena večjih na Slovenskem in izborna organizirana. Poznik ni sam delal. Našel je nekaj in dobival s časom v novo došlih uradnikih, profesorjih, advokatih in njih družinah posebno pa v mlajših obojega spola dosti podpore. Šuklje-Levičnik sta pripravila ministra Pražaka do pravičnega imenovanja domačinov-justičnih uradnikov, — vedno več meščanskih rodbin, veliko našega ženstva je delalo na socialnem torišču, v lepem prostornem Narodnem domu — kjer so se snovale krasne veselice, kjer so upivali izborni pevski zbori itd. — vedno ložje je delal vodnik Poznik, ali bil je pravi začetnik in nadaljevalci vsega, kar se v teku 35 let lepega in dobrega dogaja v korist Slovenstva v Novem mestu in na Dolenjskem.

Novo mesto je izgubilo v dr. Pozniku svojega dobrega prijatelja. Zupanoval mu je veliko let, veliko časa daroval občini, štedil z malim obč. premoženjem, pa vedno kaj popravljal, olepšaval, vedno skrbel srčno rad za mestne uboge, vedno vstopal z vso energijo za čast mesta in koristi istega. — Kot notar pa je bil prijatelj našega kmeta. Sodniki so djali, ko so imeli določevati Poznikove stroške, da bi mu radi kaj več določili, ker je premalo računal. Imel pa je preskrbljevati troje otrok in sorogo. Seveda je bil Poznik ugleden glede te svoje družine. Veliko let mu je bila soproga bolna, bil ji je angel varuh. Vse v tem življenju je bilo harmonično, je bilo lepo. Častni meščan je Poznik našega mesta. Če je kdo, odkar stoji to mesto, zaslužil to čast, potem Poznik. Malo jih je, ki bi tako goriko ljubili to mesto, kakor Poznik. Zdal, ko je tiho zaspal za vedno, zdaj se prav še le spozna, kako leno je bilo življenje tega skromnega patriota, kako živo in zares bogato. Koliko bomo vedeli tudi povedati o njegovem ljubkem humorju, koliko lovci! — »Daj mi vodnika, pravega vodnika, ne navideznega, pravega vodnika, ki me more voditi, kateremu zamorem biti zvest, kateremu zamorem prisesti zvestobo in pokorščino.« te Carlylove besede so vdalele o Pozniku in o nas Novomeščanih.

Dnevne vesti.

— Njegova c. in kr. Visokost gospod nadvojvoda Franc Salvator se je deželnemu in gospejnemu pomožnemu društvu Rdečega križa za Kranjsko brzojavno presrečno zahvalil za poslano mu čestitko ob priliki podelitve zaslužne zvezde za vojno dekoracijo častnega znaka za zasluge v korist Rdečega križa.

— C. in kr. vojaško štacijsko in mestno poveljstvo. C. in kr. vojaško štacijsko ter tudi mestno poveljstvo se nahajata od danes na Dunajski cesti št. 29. II. nadstropje (Bavarski dvor).

— Odlikovani Slovenci. Vojaški zaslužni križec za vojno dekoracijo sta dobila stotnika Franc Topolšek in Emil Dragatin domobranskega polka št. 37. Signum laudis na belordečem traku je dobil nadporočnik v evidenci črnovojniškega polka št. 23 Ignacij Založnik. Srebrno zaslužno svetinjo s krono na traku hrabrostne svetinje sta dobila črnovojniški stražmojster pri pekovski trenu št. 22. Ivan Milavec in računski podčastnik I. vrste Ivan Kos. Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda sta dobila korporal tirolskih strelcev-jedincev Hubert Žitek in korporal domobranskega polka št. 4. Andrej Pirker.

— Kdo ve kaj? Pogreša se že delj časa Fran Pirc, infanterist pri 17. pešpolku, 11. stotnija, vojna pošta št. 32. Pisal že ni od 26. avgusta l. l. Če bi kdo kaj vedel o imenovanem vojaku, se prosi, da sporoči to njegovi materi Mariji Pirc v Črni vrh št. 5 nad Idrijo.

— Pogreša se Josip Martinovč 27. domobranskega polka, 9. stotnija, vojna pošta 48. Oglasil se ni že od 7. decembra l. l. Kdor bi o njem kaj vedel, naj blagovoli sporočiti na naslov: Alojzija Martinovč, tobačna tovarna, Ljubljana.

— Iz ruskega vjetništva se je na veselje svojih staršev oglasil Rudolf Menčej, ki je služil pri 17. pešpolku, 4. stotnija. Pisal je da se nahaja v bolnici v Kijevu.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Ivan Furlan 97. pešpolka, doma iz Kojškega pri Gorici. Pisal je takomilemu g. trgovcu g. Žargju iz

Zadonska (gub. Voronež) z dne 27. decembra, da je zdrav in da Rusi ž njim ne ravna jo slabo.

— Iz ruskega vjetništva se je oglasil Anton Fiard, sicer stanujoč v Ljubljani na Poljanski cesti št. 49. Pisal je iz Moskve.

— O kranjskih in štajerskih vojakih. »Arbeiter Zeitung« prijavlja jako dolg dopis o štajerskih in kranjskih vojaki na severnem bojišču. Eden oficirjev je rekel, da so štajerski vojaki »Mordskerln« in »mit ihnen die krainer Windischen«, ki so »genau so zähe Ludern«, kakor nemški hribovski Štajerci.

— Štetje žitnih in močnih zalog. Stranke se še enkrat prosijo, da po možnosti počakajo zaupnika oblasti doma, četudi bi zaupnik morda ne mogel takoj priti. Napovedno pollo lahko podpiše gospodar ali gospodinja. Seveda je dotičnik osebno odgovoren za pravilnost napovedbe. Zaupnik ni dolžan, hoditi k stranki, katere ni našel doma, še enkrat in za to tudi časa ne bo imel. Če h kakšni stranki zaupnika vse tri dni (nedelja, ponedeljek, torek) ni bilo, bodisi da stranke ni bilo doma, bodisi da je bila slučajno prezrta, ima stranka sama strogo dolžnost, da pride najkasneje do vstetega 4. marca na magistrat in poda tam svojo napovedbo, ker bi jo sicer morala zadeti občutna kazen, kakor je razvidno z lepakov, vrhutega pa bi ji država tudi zaplenila vso moko, oziroma žito. Poudarja se pa še na tem mestu izrečno, da celo to popisovanje nima namena, komurkoli odvzeti to, kar si je nabavil zase, za svojo rodbino, posle itd., v kolikor zalogo po pametnem predudarku zares lahko le za te osebe porabi.

— Uradovanje mestnega magistrata. Vsled uporabe velikega števila mestnih uslužbencev pri štetju zalog žita in moke, bo pri mestnih uradih v ponedeljek in torek, t. j. 1. in 2. marca, uradno delo vršiti le v zelo skrópenem obsegu. Zato se vse stranke prosijo, da ta dva dneva z vsako, količjak odločljivo uradno zadevo počakajo.

— Pustite si cepiti koze. Z zdravniške strani se nas opozarja, da se ljubljansko prebivalstvo le malo briga za važno in enostavno profilaktično sredstvo proti kozam — za cepljenje. Res je, da je zdravstveno stanje v Ljubljani izvrstno in da ni govora o kaki neposredni nevarnosti, da bi se razširile koze ali kake druge kužne bolezni, toda v vojnem času se ne sme zamuditi ničesar, kar služi v obrambo proti kužnim boleznim in čim bolj smo previdni, tem manj se nam je bati epidemčnih bolezni. En sam pogled na statistiko kužnih bolezni na Dunaju nas podučí o važnosti cepljenja proti kozam. Od novembra do februarja je obbolelo na Dunaju na kozah 805 civilnih in vojaških oseb, 173 bolnikov je umrlo. Med umrli njih je bilo 119, ki si sploh nikdar niso dali cepiti koze, ostali pa so bili sicer cepljeni, toda še kot otroci ali pa pred več kakor 6 leti. Iz tega dejstva izhaja jasno, da so osebnice le onim smrtno nevarne, ki se niso dali pravočasno cepiti. Cepljenje pa naj bi se vsaj vsakih 6 do 7 let obnovilo. Neudobnosti, ki so združene s to proceduro so malenkostne, stroškov pa sploh ni, ker so javni sanitetni organi vedno pripravljeni odrediti brezplačno cepljenje koz.

— Zatvoritev šol. Zabeležili smo že v est, ki kroži po listih, da namerava učna uprava predčasno, najbrže že koncem maja, zaključiti srednje in ljudske šole. Ne vemo, kaj misli učna uprava, vidimo pa, da se z različnih strani nanjo vpliva, naj zatvorí šole. Zakaj naj se šole zapro? Eni pravijo, da iz sanitetnih vzrokov, a nam se zdi, da v sanitetnem oziru pač ni treba imeti straha. Skoro vsak dan se čuje, da so infekcijske bolezni jako redke med civilnim prebivalstvom. V šolah, koder so nastanjeni vojaki — zdravi ali bolni — tako ni poudaka. Če bi v kaki šoli med otroci nastala kakšna nalezljiva bolezen, se pa lahko dotična šola zapre, kakor se tudi v mirnih časih zgodi. Pravi se tudi, da ima učiteljsko sedaj veliko preveč napornega dela. Če je tako, naj se pa nastavilo pomožne sile, saj je kandidatini dovolji. Dalje se tudi trdi, da bi na kmetih rabili otroke za poljska dela. Kaj pa more 10 ali 12 let star otrok delati? Ali naj ti otroci orjejo, ali kaj? Sedanja vojna bo vzela mnogo mladih mož — zato je toliko bolj skrbeti, da bo prihodnja generacija zdrava in dobra. Na kmetih je toliko žensk, da bodo lahko opravile vse delo, če bodo le hotele. Končno pa je tudi pomisliti, da bi na vse otroke, zlasti pa na mestne, jako slabo vplivalo, če bi cele mesece ne hodili v šolo. Koliko je staršev, ki ne utegnejo svojih otrok nadzorovati. Tudi je pomisliti, da je na stotisoče očetov v vojni in da matere komaj zaslužijo denar, da kupujejo tako silno draga živila — kdo naj otroke

Dr. Albin Poznik †.

Sedemdeset let star je sklenil svoje življenje dr. Albin Poznik. Z njim je odstopil eden starejših buditeljev našega malega naroda. V velikih dogodkih sedanega časa ne prajšujemo dosti za posameznika. Posameznik stopi v ozadje. Kaj šteje sedaj milijon ljudi in koliko jih umrje mlajših ljudi velike vrednosti, ko se le kratko zabeleži njih odhod iz življenja. Tedaj bi tudi le kratko poročali, da je Poznik umrl. — Slovenci smo majhni, bolj se poznamo v majhni družini in v zlic velikim dogodkom nas spominja domoljubje, da smo hvaležni ljudem, ki so več storili dobrega, kakor donaša navadno življenje, in tako tudi ne moremo brez izjave te hvaležnosti mimo mrtvaškega odra, na katerem leži mož, ki je več storil, kakor navadno mero koristnega dela. Štejem Poznika med vspešnejše agitatorje slovenske stvari. Veliko dela leži za njim, malo je odpočival ta mož v svojem življenju. Časi probujenja našega naroda kažejo dosti lepih strani. Ko načrtamo glavno delo Poznikovo, zbuhamo spomin na te čase in na to, da nismo v pretečenih 60 letih Slovenci nebržni bili za življenje našega naroda kot slovanskega. Neko zadoščanje nam zamore to dati. In zaradi tega se spominjamo v daljšem spisu tega moža.

Dr. Poznik je vstopil v delo za časa probujenja slovenskega naroda kot vseučiliščnik, kot sodni adjunkt, kot advokatni koncipient in kot notar. V vseh slovenskih kronovinah je delal v korist probujenja našega naroda k samozvesti in posebno tudi v korist zboljšanja narodovega gnetnega stanja. Bodi kot sodnik v časih, za slovenskega uradnika težavnih, bodi v družih razmerah, zavzemal je vedno neustrašen stališče Slovence, ki ne zapuščajo naroda v njegovi revii. Dr. Poznik je nastopal v vsem svojem življenju skromno, luhčevno, vžival vedno simpatije ljudi svojega okrožja; tudi politični nasprotnik je čislal moža, videč ga, kako nesebično, kako sveto je jemal svoje naloge kot domoljuben človek. Toliko energije, živavnosti v izpeljavi kake agitacije pa kakor io je imel

nadzoruje? Če bi bili otroci od maha brez nadzorstva in moralnega vpliva učiteljev, bi se velik del tega naraščaja pokvaril. Upamo, da se učna uprava ne bo dala pripraviti do tega, da bi predčasno zaprla šole.

— **Državne železnice in obdelovanje zemljišč.** Železniško ministrstvo je odredilo, naj se dajo v najem vsa zemljišča, ki so jih nakupile državne železnice za morebitno razširjenje proge. Vsa ta zemljišča se naj intenzivno obdelajo, da se s tem pridobi čim največ živil. Uprava državnih železnic bo večinoma na svoje stroške preskrbela svoje uslužbence, ki imajo v najemu zemljišča, z umetnimi gnojili in s semeni. Pridelki, ki presegajo zakupnikove potrebe, se bodo oddali takim uslužbencem, zlasti nižjih kategorij, katerim ni bilo mogoče dati na razpolago nobenih zemljišč za obdelovanje. Skupilo za te pridelke pa ostane zakupnikom. Glede primerne dobave gnojil in semen, kakor tudi glede strokovnjaških nasvetov, se bodo ravnateljstva državnih železnic obrnila na kmetijske centrale.

— **Al se bo pivo podražilo?** Dunajski pivovarjari razglasajo, da bodo podražili pivo za 4 do 6 K pri hektolitru, češ, da se je slad zelo podražil in da jim je vlada prepovedala porabo ječmena.

— **Iz obrtne stroke.** Magistratni gremij je ugodil tem-le prošnjam: B. Lenčeve za prenos gostilničarske koncesije iz hiše št. 15 v hišo št. 83 na Sv. Petra cesti, Hafnerjeveh dedičev za prenos gostilničarske koncesije na Linhartovo cesto št. 4 in Marije Bukovičeve na Poljanski cesti za razširjenje izkuharske koncesije za prodajo kuhane kave; odklonil pa je prošnjo Josipa Olupa za podelitev gostilničarske koncesije.

— **Mestne njive in travnike,** za katere poteče letos najemninska doba, ne bo več dajala mestna občina v najem, ker jih bo z ozirom na izredne dogodke rabila sama in jih obdelavala. Mestni gospodarski urad je dobil naročilo, naj predloži magistratnemu gremiju v prihodnji seji seznam vseh mestnih njiv in travnikov, za katere je z letošnjim letom potekla najemninska doba.

— **Zgradba nove hiše na Mestnem trgu.** Trgovca Fr. Drogenik je vložil prošnjo za stavbno dovoljenje za zgradbo nove hiše na Mestnem trgu. Glede na njegovo prošnjo se je magistratni gremij izjavil, da smatra stavbo za dopustno. Ker pa ugovarja proti stavbi sosed Pleweis, se odkaže Drogenika na civilnopravni pot.

— **Podaljšano stavbno dovoljenje.** Magistratni gremij je podaljšal stavbno dovoljenje Valentinu Scagnettiju za zgradbo velike trgovske hiše v Šelenburgovi ulici za nadaljnji dve leti.

— **Okrajnemu načelniku na Barju,** g. nadučitelju Franu Črnagoju je magistratni gremij priznal za leto 1914 nagrado 80 kron za izdaje živinskih potnih listov.

— **Nakup slike.** Na predlog umetniške komisije je magistratni gremij sklenil nakupiti Fran Tratnikovo sliko »Delo na polju«.

— **Paviljon za trafiklo** se postavi na Marijinem trgu. Magistratni gremij je dal Albinu Kochovi dovoljenje, da sme postaviti tak paviljon proti letni pristojbini 24 kron in pod pogojem, da se paviljon takoj odstrani, čim bo končana uravnava Ljubljaničnega obrežja.

— **Vremenska hišica v Zvezdi.** Za izpolnitev vremenske hišice v Zvezdi je magistratni gremij dovolil 50 kron.

— **Lov v bivši občini Spodnja Šiška** se je oddal za letnih 75 kron v zakup dosedanemu najemniku, lovski družbi »Savi«.

— **Preračunljivi kurz za plačila v Nemčijo** znaša 129,75 K za 100 mark.

— **Narodna čitalnica v Ljubljani** ima svoj 53. občni zbor v nedeljo, dne 28. februarja t. l. ob 3. popoldne v bralni sobi (čitalnica) »Narodnega doma«. Velečastiti p. n. člani se s tem vabijo na mnogobrojno udeležbo. — **O d o b o r.**

— **Maio gledališče.** Danes, v soboto, dne 27. februarja, druga predstava, in sicer v prid »Rdečemu križu«. Ponavlja se »Vojna idila«, ki je pri otvoritveni predstavi imela lep uspeh. — **Jutri, v nedeljo, dne 28. februarja,** bo ljudska predstava pri znižanih cenah. Poskrbelo se je, da so sedeži v polnem redu. Slavna Čitalnica je za honoracije prepustila fotelje rade volje na razpolago. Občinstvo pa naj se nikar ne plaši, kajti glede varnosti je pregledna komisija in državna policija vse storila, kar se da storiti za varnost občinstva. Svoj čas, ko smo igrali v »Kantolškem domu«, smo prenapolnjeni dvorani, se ni nihče bal za občinstvo. Vodstvo Malega gledališča je pa tudi nereskrbelo do zadnje točke, kar je

komisija odredila. Sicer pa čuje Bog nad nami in gorda sv. Florijana je v hiši nastanjena.

— **Deželna zveza gostilničarskih zadrug** je imela v sredo popoldne v Kavčičevi gostilni na Privozu svoj občni zbor. Došli so zvezi razni pozdravi, tako od zadrug na Jesenicah in na Bledu ter od urada za pospeševanje obrti. Zborovanja sta se udeležila tudi zadrugi instruktor g. Stejskal in magistratni komisar g. dr. Berca. Zapisnik zadnje seje se je odobril. Iz poročil predsednika gosp. Ogorelca in tajnika g. Pintarja posnamemo, da se nekateri sklepi zadnjega občnega zbora vsled izbruhov vojne niso mogli izvesti. Deželna zveza je vložila pri deželnem odboru tudi prošnjo za odpis 3% pri nakladi na pivo. Zveza se je potegovala tudi za mandat v obrtnem svetu na Dunaju, kar pa je ministrstvo odklonilo, češ, da niti Cehi niti Moravci niso primerno zastopani. Kljub temu zveza ne bo opustila svojega stremeljenja v tej smeri. Zveza je izročila nadalje vsem deželnim poslancem memorandum glede zvišanja deželnih doklad ter sklicala protestno zborovanje. Resolucije, sprejete na tem zborovanju, so se predložile deželnemu in ministrskemu predsedstvu. Zveza se je udeležila tudi priprav za Sokolski zlet. Sklenjeni izlet v Novo mesto in Belo Krajino se je moral preložiti. Zveza je posredovala tudi pri naročitvi plačilnih listkov in znakov v patriotske namene. Upati je nadalje, da se ustanovi, ko se povrne normalne razmere tudi v Novem mestu zadruga. Zopet je zveza protestirala proti prodajanju piva v t. zv. patentnih steklenicah s strani branjevcv. Zveza šteje danes 20 zadrug z 2547 člani. Iz blagajniškega poročila g. Pintarja je posneti, da je imela Zveza 1348 K 70 v dohodkov. Društveno glasilo je stalo 4239 K 66 vin., izkupilo se je pa za nje 4421 K 54 v. Račun se je odobril. Proračun izkazuje 7480 K potrebščin in 7100 kron kritja. Prispevki zadrug so se določili na 2 K. Predlagala se je nadalje ustanovitev posredovalnice s sedežem v Ljubljani. O tem predmetu se je razvila krajša debata ter so bili v kontrolni odsek izvoljeni gg. Kavčič, Pogačnik in Lampert, za namestnike pa gg. Debevec (Kamnik), Kural (Kranj) in Lušič (Ribnica). Za Ribnico vstopi v odbor g. Lušič, namestnik g. Bregar. Sklenilo se je priobčiti v »Gostilničarju« omejitve obratovanja, določene od posameznih političnih okrajnih oblasti za sobote in nedelje, potem pa vložiti na trgovsko ministrstvo pritožbo proti tem omejitvam. Oblasti naj bi pri določbah o prodaji opojnih pišč postopale enotno. Na razgovor je prišlo tudi stališče gostilničarjev napram pivovarjem. Glede moke se je sklenilo zaprositi, da se dovoli gostilničarjem izjema z ozirom na njihove goste. Tozadeven memorandum s prošnjo, da naj se vlada ozira pri takih razglasih na gostilničarje, se bo predložila deželni vladi. Tudi se je sklenilo opozoriti zvezo sodavčarjev, da naj ne prodajajo njihovi člani izdelkov privatnim osebam.

— **Pogreb dr. Poznika.** Iz Novega mesta, dne 25. t. m. Po dolgem deževju je bil zopet lep solnčen dan, ko smo spremili dr. Poznika k večnemu počitku. Novomeščani so takoj, ko so izvedeli, da je Poznik umrl, razobesili črne zastave, pokazavši s tem, kako so ga čislali in radi imeli. Danes, dne 25. februarja ob 5. je bil pogreb. Novomeščani imajo lepo navado, da svoje mrtve vedno v večjem številu spremljajo do grobov in če še toliko revica umrje, jo spremlja več ljudi na grobišče. Poznika je spremljalo iz mesta vse, kar je le moglo iti od doma. Večina naše družbe se je od ljubega prijatelja našega mesta poslovila na grobu. Pevci so zapeli prijatelju petja dve žalostinki. Ob grobu poslovlili se pa je v imenu nas drugih in v svojem imenu dvorni svetnik pl. Šuklje. Ta je govoril približno to-le: »Velečljiva gospoda! V viharni dobi, v kateri živimo, izgubljamo življenje poedinca, rekel bi, na svoji tržni ceni. Ko dan za dnevom čitamo, koliko tisoč žrtev je zahtevala ta ali ona bitka, je povsem naravno, da postanemo manj občutni, ko izvem, da je umrl kate-ri izmed naših znancev. In ko svet naše mladine umira na krvavih bojiščih in v prenapolnjenih bolnicah, ni čuda, da nas manj pretresa žalno poročilo, da je ta ali oni priletni prijatelj se preselil s tega sveta v boljše bodočnost. To velja v obče, a nikakor ne velja pred tem grobom, kamor pokladamo, kar je minljivega na rajnkem dr. Pozniku. Ne, gospoda moja, ko se je raznesel po Novem mestu in okolici tužni glas, da je preminul blagi naš Poznik, se je žalosti krčila narodna duša. Po njem ne pla-ka samo ugledna obitelj, katera je izgubila predragga očeta, ne žalostjo

samo ožji prijatelji, združeni z njim po sladkih spominih mladeniške in moške dobe, marveč bridka bolest prečinja celo prebivalstvo, katero se sedaj živo zaveda, kak dobitnik je nam bil, kako je vedno vse svoje moči, duševne in premoženjske, žrtvoval javnemu blagu, vedno pozabivši nase in na svoje lastne koristi. Danes se čuje po naših krajih le en glas: Samo enega dr. Poznika smo imeli, in njemu enakega nikoli več dobili ne bomo! Dr. Albin Poznik je bil možak posebnega kova. Skromna je bila njegova narava, priprost in umerjen je bil njegov nastop, hrupa in trušča ni maral, a navzlic navidezni neznatnosti združeval je v sebi svojstva previdnega voditelja, razsodnega organizatorja in, ako je trebalo, tudi nevarnega agitatorja. Toda pri vsem tem je imel svojo posebno metodo. Nasilstvo mu je bilo tuje, terorizma ni poznalo njegovo blago srce, gabilo se mu je pred obrekovanjem in natočevanjem, in z dna svoje poštene duše se je zgražal pred onim pogubnim načelom, izrodrom strankarske prenapetosti, načelom katero slove: »Uniči rojaka, ubij krvnega brata, ako se ne klanja tvojim političnim nazorom.« Poznikovo orožje je bilo vzeto iz plemenitejši orožarne. On je vplival s prepričevalno besedo, katero je podpiral lastni izgled čistega poštenjaka. Poznikovo delovanje pripada kulturni zgodovini slovenskega naroda. V prvi vrsti je narodni in gospodarski preobrat na Dolenjskem večinoma njegovo delo. Ko se je kot mlad notar pred 35 leti preselil v Novo mesto, bila je dolenjska stran popolnem ločena od svetovnega prometa, v vsakem oziru zanemarjena in zaostala. Novo mesto samo pa je bilo politično mrtvilo, v katerem je gospodoval tuj narodni duh. V Pozniku stoprav dobili smo buditelja, pod njegovim vodstvom se je zdramila, ojačila in je zmogala domorodna misel, tako da je iz potujčne postojanke s čudovito hitrostjo nastala krepka trdnjava slovenske zavednosti. Z isto vnetostjo se je Poznik gospodarskega gibanja. Povsod vidimo njegov vpliv. Pri zboljšanju cestnega omrežja, pri železnicih, pri vodni oskrbi, osnovitvi dolenjskih zavodov itd., povsod je nasvetoval in priporočal, bodril in priganjal. In pri vsem tem odlikoval se je s skrajno nesebičnostjo, vse za stvar, ničesar ne zase! Tako ozko je združeno Poznikovo delovanje s kulturno povestnico dolenjske strani, da bo de doboči zgodovinar posebno obsežno poglavje moral napisati z naslovom: Poznikova doba. — Pa še v drugem pogledu je rajni naš ljubljeneč zanimiva prikazen. Žalostna posledica strankarskih bojev je, da strankarska strast ne prizanaša politično delujočim osebam. Toda pri Pozniku razorožila je solnčna narava njegova celo najlutejša strankarskega fanatika, nikjer ni imel nobenega sovražnika, osebni prijatelji so mu bili celo politični nasprotniki. In danes, ko smo izgubili tako odličnega moža, po vsej pravici žalujemo na njegovi gomili. O njem smemo reči: vedno si je vplival blagodejno, vedno delil si dobroto in le enkrat provzročil si nam hudo bolečino, ko si uklonil se božjemu pozivu s tega sveta se preselil v nebeške višave! Poslavljamo se tedaj, dragi moj Albin, od Tebe z rosnim očesom. Nisi zapustil posvetnega bogastva svojih obitelji, ali zapustil si otrokom in potomcem dragocen zaklad, tolažilno zavest namreč, da spomin na tvoje lastnosti in hvaležnost za tvoje za-sluge nikoli ne ugasne, dokler bo po teh prijaznih dolinah in zelenih goricah prebival narod slovenski. Večen ti spomin, blagi dr. Poznik! — Odšli smo žalostni iz pokopališča, kjer smo izročili materi zemlji rojaka, ki je veliko dobrega storil svojemu narodu, ki se je boril z vso dušo za njega boljše bodočnost in ki je zraven tega služil občini, v kateri je živel 35 let, vestno, požrtvovalno. Mož ni iskal odklonjani, — skromno je hodil skozi življenje, — njegov pogreb pa je svedočil, da ga je vsa novomeška družba visoko čislala in mu bila prav srčno hvaležna.

— **Razredna loterija.** Zrebanje 4. razreda se vrši že dne 9. in 11. marca t. l. Srečke za ta razred se dobijo še pri poslovnici c. kr. razredne loterije Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani. P. t. reflektante opozarjamo na današnji inšerat te poslov-nice.

— **Nekaj nemogočega** je napraviti dobro kavo brez dobrega kavne-ga pridata. Zato pa rabijo vse naše gosposinje kot kavni pridatac samo Kolinsko kavno primes, o kateri vedo, da je najboljša te vrste. Odkar imajo Kolinsko kavno primes, se nič več ne pritožujejo zaradi slabe kave, kajti kava ima zdaj izvrsten okus, prijeten vonj in lepo barvo — torej vse lastnosti, ki jih mora imeti

dobra kava. Kolinsko kavno primes kupujejo tem raje, ker tudi vedo, da je za kavni pridatac edino pristno domače blago te vrste. — Iz obeh navedenih vzrokov pa tudi mi vsem našim gospodinjam Kolinsko kavno primes prav toplo priporočamo.

— **Domači lovci.** Vsled pomanjkanja živil sem primoran nekaj svojih belih istrskih brakov ali prodati, ali dati v rejo. Da se to domače, z velikimi žrtvami vzgojeno, čisto-krvno plemo, popolnoma ne zatre, bi rad, da bi psi ostali v domačem kraju. Zato se obračam do domačih lovcev z vpludnim vprašanjem, bi li ta ali oni ne hotel vzeti kakega psa v rejo, seveda proti plačilu? V vsakem gospodinjstvu se dobi nekaj takih kuhinjskih ostankov in odpadkov, ki niso za ljudi, ki so pa za psa čisto dobri, tako, da reja enega tudi v teh težkih časih ni težavna in troš-ljiva. Ko se zopet prične lov, bomo pse rabili, zato je treba, da si dobro plemo ohranimo in si pri tem drug drugemu pomagamo. Ponudbe na dr. Ivan Lovrenčič, t. č., predsednik »Slovenskega lovskega društva« v Ljubljani.

— **Umrl je v celjski bolnici** znani Radečkega veteran Ivan Cene, doma iz Grajske vasi pri Gomilskem, v starosti 89 let.

— **Ponikva ob Juž. žel.** V teku vojne-ga časa so tudi v naši občini za vojne namene velenjene gospe Mohorko, Ošlak in Hallada nabrale med občani 389 K 71 v; v cerkvi pa so darovali farani še posebej 124 K. Vrh tega so nabavile zgornje ome-njene vrle gospe: 50 zglavnikov, 30 rjuh, 6 zlatih prstanov in 30 kg suhih češpelj za ranjene vojake. — Vse te darove so izročile nabiralnice društvu Rdečega križa za okraj Celje. Šolska mladina je nabrala za vojaš-ke potrebe 53 kg ostrožničnega lista — za vojaški čaj; za vojaški dan pa je darovala znesek 13 K 79 v. Šolske deklice so izvršile pod navo-dilom vrlih svojih učiteljic od 15. no-vembra do 5. decembra 1914: 40 pa-rov toplih zapestnic, 14 parov toplih kolenic, 6 parov nožnih zavitkov, 27 komadov usnenih pokrival. Posest-niki pa so darovali 28 komadov po-sušenih svinjskih mehurjev za obu-valne namene proti ozebu. Tudi te predmete je izročila šolsko vodstvo društvu Rdečega križa v Celju. Ker je šolska mladina videla, kako se ima za hrabre vojake potom doma skrbeti, — pletla je naprej za svoje brate, očete, botre koji se v vojni na-hajajo toplo obleko, ob enem pa je taistim poslala od doma okoli 68 svinjskih posušenih mehurjev za v obuvala.

— **V Gornji Radgoni** je nedavno tega umrl, kakor smo že poročali, tamkajšnji odvetnik dr. Gorički. Želeli bi bilo, da bi prevzel njegovo pisarno kak slovenski odvetnik. Opozarjamo naše mlade odvetnike na to izredno ugodno mesto, kjer bo vsak našel mnogo dela in lep zaslu-žek. Kdor bi želel natančnejših poja-snil, naj se obrne naravnost na po-kojnikovo vdovo gospo Alojzijo Gorički v Gornji Radgoni.

— **Graški postni sejm,** ki bi se naj vršil letos dne 12. in 13. marca, je odpovedan, in sicer iz sanitarnih ozirov.

— **Na Reki** imajo odbor »Hitra po-moč«, ki zbira sedaj stare časnike, iz katerih se delajo briketi za kurjavo. Prebivalstvo nima premoga in ker je ves promet po morju ustavljen, tudi nima nič zaslužkov. Ti briketi, nare-jeni iz papirja starih časnikov, se bodo brezplačno razdeljevali.

— **Pegasti legar.** Na Reki je za to boleznijo obolelo 32 oseb in je ena že umrla. V vili Ghiczy je 34 oseb kontumaciranih.

— **Kolera v Osjeku.** V Osjeku je obolelo zadnje dni precej vojakov za kolero. Izolirali so jih v garnzijski bolnišnici, kjer se nahaja tudi 51 ci-vilnih oseb.

— **Kinematograf Ideal.** Spored za danes, soboto in naslednje dni: Gos-lar in Ockerska dolina. Naravni po-snetek. Oton se ženi. Burka. »Tajni-stvene sile«, psihološka študija v 4 dejanjih. Stavka je kriva. Komično.

— **V mestni klavnic v Ljubljani** je bilo od 15. do 22. februarja 1915 za-klanih: 104 volil, 13 bikov, 30 krav, 111 prašičev, 110 telet, 30 kostrunov in 52 kozličev. Vpeljalo se je 780 kg mesa, 5 prašičev in 53 telet.

— **Vloma.** V Kolodvorski ulici so neznani tatovi vlomili v leseno bara-ko Marije Habunike in ji pokradli več klobas, špeha in raznih slaštic v vrednosti 30 K. — **Branjevki** Franciški Zoranovi pa je bilo pred Sv. Petra cerkvijo vlomljeno v lesen zaboj in iz njega pokradenih raznih slaštic v vrednosti 18 K. Tudi pri tem vladu ni nobenega sledu o ta-tovih.

— **Izgubljene stvari v času od 17. do 24. februarja 1915,** naznanjene pri c. kr. policijskem ravnateljstvu: Črna denarnica z 20 K; črna denarnica z 40 K 60 vin.; črna denarnica z 8 K

in poštini prejemnim listom za 5 K; bankovec za 20 K; črna denarnica s približno 10 K; zaprt pismo na ime Viktorije Jaklič; črna denarnica z 72 K v papirju in nekaj drobiža; črni kovčeg s perilom in drugimi stvarmi, brivem in stroj za lase; ročna torbica iz barvastih biserov z rdečkasto denarnico, 1 ali 2 K drobiža, usnjata zapestnica, žepni robec z monogramom E. K., česalnik in molitvenik; bela vozna odeja, dolga 3 m.

— **Najdene stvari v času od 17. do 24. februarja 1915,** ki se dobe pri c. kr. policijskem ravnateljstvu: etuij z britvijo in čopičem; dvokolesni ročni voziček; denarnica z 2 K 16 vin.; srebrna zapestnica; 2 vozni svetilki za tovorne vozove; srebrna damska ura z usnjato zapestnico; tula srebrni obesek z otroško sliko; denarnica z 1 K 87 vin.; denarnica s 24 K 33 v, srebrni prstan s križem; denarnica s 97 K 20 vin.

— **Preselitev trgovine.** Dne 2. mar-ca preseli trdnja Marija Tičar svojo filijalko trgovine papirja iz Resljeve ceste št. 7 v Šelenburgovo ulico št. 1, nasproti Kazine, katero je povsem nanovo opremila. Trgovina na Sv. Petra cesti ostane tudi nadalje nespremenjena.

— **Hotel »Južni kolodvor«** v Ljubljani je prevzel, kakor naznanja in-se-rat v današnjem našem listu dobro znani restavrat g. Friedl.

— **Kavka vzeta.** V Rožni dolini je bila vzeta povsem vdomačena kav-ka. Kdor jo je vjel, jo izvoli prnesti proti dobremu plačilu k peku št. 169 v Rožni dolini.

— **Koncert tamburaške in vokalne družbe »Ivanuš«** v kavarni »Central« jutri v nedeljo ob 4. popoldne, ob delavnikih ob 7. zvečer.

Razne stvari.

— **Nemški listi brez vojaških so-trudnikov.** Kakor javlja »Frk. Ztg.« je nemška vlada vsem častnikom prepovedala sodelovati pri listih kot kritikom vojnih dogodkov.

— **Avtomobilski promet v Nemčiji** prepovedan. Nemški zvezni svet je prepovedal s 15. marcem za celo Nemčijo privatni avtomobilni promet. Javni avtobusi in avtomobili pa bodo smeli voziti tudi nadalje.

— **Obsojeni Tolstojevci.** Iz Petrograda poročajo: Pristaša Tolste-ga naukov Leščenko in Bjelenko, ki sta razširjala prepovedane spise Leva Tolstega sta bila obsojena vsak na 1 leto zapora. Njun priziv je bil odbit.

— **Obsojeni socijalni demokrati.** Iz Petrograda javljajo: »Rječ« poro-ča, da so sodišča obsodila 7 delav-cv, ki so bili deloma volilni možje za duma, na do letno prisilno delo, ker so pripadali socijalno - demokra-tični stranki.

— **Prognanstvo nemških koloni-stov v Rusiji.** »Ruski Vjedomosti« poročajo iz Tambova: Tekom febru-arja je potovalo skozi mesto 11.920 nemških kolonistov na potu v Sara-tov in Arhangelsk, kamor so bili pro-gnani iz zapadnih ruskih gubernij.

— **Izgredi v Italiji.** V Monterehi-ju pri Arezzu so se zgodili izgredi in sicer vsled nastale dražnje živil. Orožniki so hoteli napraviti mir in red, pa so bili napadeni in trije iz-med njih ranjeni; ustrelen je bil eden napadalcev. Red je napravilo šele vojaštvo.

— **Vseučilišče v Rimu — zatvor-jeno.** Na vseučilišču v Rimu so se zadnji čas ponovno zgodile dijaške demonstracije za vojno. Te demon-stracije so bile zanešene tudi na uli-co. Vsled tega je rektor dogovorno s senatom ustavil vsa predavanja in je vseučilišče na nedoločen čas zaprl.

— **Beg treh ruskih vjetnikov iz Dalja.** Iz vjetniškega tabora v Dalju (Slavonija) so pobegnili trije ruski vojaki. Dospeli so do Vinkovcev, tam pa jih je videl neki pastir, ki je prikladal železniško stražo. Straža jih je prišla ter odvedla zopet v Dalj. Pri preiskavi so ruski vojaki povedali, da so nameravali preplava-ti Savo in priti v Srbijo.

— **Gospodarstvo v Galiciji.** Osrednji odbor dunajske kmetijske družbe je vladi izročil spomenico, v kateri razlaga, kako naj se z ozirom na spomlad obnovi gospodarstvo, oziroma kmetijstvo v Galiciji. Po-trebno bo za onih 34 okrajev, ki so v avstrijskih rokah nad 431 milijonov kron. Če se prišteje še to, kar bo po-trebno za tistih 48 okrajev, ki jih imajo Rusi v rokah, potem bo znašal strošek za obnovitev kmetijstva v Galiciji nad tisoč milijonov kron!

— **Dr. Dušan Mahovický** dolgo-letni telesni zdravnik in zaupnik ne-smrtnege Leva Tolstega, se nahaja v ruskem vjetništvu. Dr. Maho-vický je živel tudi po Testega smrti v Jasni Poljani, kjer je sestavil ma-terijal za obširne memoare o zad-njih letih velikega pesnika. Akorav-no je dr. Mahovický kot Slovak ogr-ski podanik, je živel do srede jana-

arja popolnoma mirno v Jasni Poljani. Sedaj so se menda ruske oblasti spomnile, da je »sovražni podanik« ter ga internirale.

Obsojeni kapitulanti. Vojno sodišče v Ruščuku je te dni razpravljalo o kapitulaciji 33. in 34. bolgarskega regimeta, ki sta se poleti 1913. uprta ter se udala blizajočim se romunskim četam. Sodišče je obsodilo enega podpolkovnika in 2 majorja k smrti na vešalih; 1 major in 15 rezervnih poročnikov, ki so bili tudi na smrt obsodeni, pa so dobili v smislu tozadavnega sklepa v sobranju milost.

Vojni aforizmi ameriških listov. Belgija je brezdvomno jako praviti, da se bo vojna šele maja mepraviti, da bo vojna še le maja meseca pričela. (»Detroit News«.) Pristni optimisti se nahajajo le v Petrogradu. Karkoli počnejo Nemci, v Petrogradu pravijo vedno, da nima nikake važnosti. (»Indianapolis Star«.) General Joffre je izjavil, da od izbruha vojne še ni čital nobene lista. Pomislite koliko prvostnih strateških misli mu je na ta način ušlo, ki so bile v »Matinu« in »Figaru« celemu svetu na razpolago! (»Indianapolis Star«.)

Zavarovalna matematika. Zavarovanje za vse mogoče slučaje sloni na matematiki in razvila se je tekom časa posebna znanost, imenovana zavarovalna matematika. Kakor znano ima Angleška največje zavarovalnice in goji najrazličnejše zavarovalne stroke. Zato je gotovo zanimivo izvedeti, kaj mislijo angleške zavarovalnice, kako dolgo bo trajala sedanja vojna. Te zavarovalnice so sedaj imele na podlagi svojih računov posvetovanja in so storile sklepe, ki kažejo, da imajo zavarovalnice mnogo upanja, da bo vojna končana pred spomladom 1. 1916., torej čez eno leto, da smatrajo za skoro izključeno vojno med Angleško in Norveško ter Združenimi državami ameriški, pač pa smatrajo, da je 40 odstotkov možnosti, da pride še do vojne med Nemčijo in med Združenimi državami.

Stoletnica. Dne 24. februarja je bilo 100 let, kar je umrl Robert Fulton, izumitelj torpedov in podmorskih čolnov, ki igrajo v sedanji vojni tako veliko vlogo. Fulton je bil rojen v Ameriki, a njegovi starši so bili doma na Angleškem. Zapustil je svojo domovino, je šel Fulton na Angleško in se je tam posvetil mehaniki. Preselil se je pozneje v Pariz in tu je iznašel prve torpede, to je bombe, ki jih podmorski čolni poneso do kake sovražne ladje in jih tam sprožijo. Njegovi prvi poskusi niso cesarja Napoleona zadovoljili, pač pa so vzbudili pozornost angleške vlade. Fulton je bil poklican v London in je tam nadaljeval svoje poskuse, končno pa se je vrnil v New York. Tam je zgradil prvi vojni parnik. Na podlagi Fultonovih iznajdb so potem drugi moške nadaljevali njegovo delo in ustvarili moderne torpede, podmorske čolne in vojne ladje.

Jubilej Reuterjeve pisarne. Največji dopisni urad na svetu »Reuter office« je slavil 20. t. m. petdesetletnico svojega obstoja. Reuterjeva pisarna je pravzaprav še starejša — ustanovil jo je Nemec Julij Reuter iz Kassela že l. 1850. v Aachenu, odkoder je dodaval angleške in francoske vesti, ki so dospedale že iz Belgije nemškimi listom. Kmalu pa se je preselil s svojim podjetjem v London, kjer je ustanovil l. 1865. posebno akcijsko družbo. Reuterjeva pisarna je danes najboljša organiziran dopisni urad, ki ima svoje korespondente po celem svetu. V mirnih časih so Reuterjeve vesti jako zanimive in zato zveza znanaka »Reuter« splošno zaupanje. Vojna je tudi v tem oziru mnogo spremenila in Reuter tuli z ostalimi žurnalističnimi volkovi trojnega sporazuma. Na čelu Reuterjevega podjetja stoji sin nemškega ustanovnika — angleški baronet Herbert Reuter.

Nadvojvodinja pri ranjenih. Z Dunaja poročajo: Nadvojvodinja Blanka je včeraj popoldne zopet posetila garnizijsko bolnico št. 2., kjer je vsakega ranjenca povprašala, kako se počuti in česa si želi. Ko je prišla k ranjencem iz Nemčije, je opazila vojaka z imenom Hessen, ki je v boju izgubil obe oči. Hessen, ki je bil nedavno tega odlikovan z železnim križcem, je s svojimi tovariši ravno igral domino, kar se je naučil, ne da bi videl kamnov. Nadvojvodinja ga je prijazno nagovorila ter ga vprašala, ako bi hotel tudi z njo igrati eno partijo. Slepac je z veseljem pritril. Nadvojvodinja je igrala domino s Hessenom in nekim drugim

nemškim vojakom Schlickom, ki je v boju izgubil eno oko. Na to se je razgovarjala s Hessenom in ga obdarovala. Pri slovesu so ranjenci prosili nadvojvodinjo, ki jo spoštujejo kot angela dobrote, naj bi jih posejala vsak dan.

Šopek rož. Gamljivo zgodbo pripoveduje ranjen nemški častnik v nekem mannheimskem listu. »Znanci so mi pri odhodu iz bolnišnice poklonili šopek rož. Vstopil sem z njimi v vlak. V kupeju sem zagledal sedeti v kotu mlado usmiljeno bledih lic, bolehnega obraza. Na prsni je imela pripeto znamenje junaštva — železni križ. Molče sem se poklonil ter ji ponudil svoj šopek. Neizmerno mi pa tudi bolesten izraz se ji je pojavil na obrazu, ustnice so se žalostno nasmehnile, črne velike oči so se uprle sanjavo v duhteče rože. Toda rož ni vzela. Pogledal sem jo in groza me je spreletela: junaško dekletje je bilo strašno pohabljen; pri samaritanski službi je izgubilo obe svoji usmiljeni roki. Z menoj vred so to opazili tudi ostali potniki — tako globoko nas je dojmil prizor, da je zavladala v kupeju za nekaj trenutkov pravcova grobna tišina. Do smrti mi slika usmiljenke brez rok ne izgine iz spomina.«

Ruski častniki na begu. V nekem gozdu pri Albrechticah na severovzhodnem Českem so zapazili kmeti ponoči ogenj, pri katerem so sedeli trije možje. Kmetom so se zdeli neznanici sumljivi, poklicali so zato orožnike. Ker tuji niso hoteli na nobeno vprašanje odgovoriti ter so se tudi uprli, so orožniki dva izmed njih zvezali. Oba sta mirno držala roke. Tretji pa se je branil in bilo mu je videti, kako razaljavila mu je orožnikova verižica. V slabi nemščini je končno rekel: Mi nismo nikakoli zločinci; smo ruski častniki. Jaz sem major, tovariša sta poročnika. Pobegnili smo iz tabora v Milovivah. Orožniki so oficirjem takoj sneli verige ter jih odvedli k bližnji vojaški oblasti, ki jih je dala prepejati nazaj v Milovice. Ruski častniki so imeli seboj mali kovčeg. V njem se je nahajala zaloga takozv. Grafovih kost za kuhanje juhe, nekaj konzerv in pa zemljevid, na katerem je bila označena smer v Karpate, kamor so ruski častniki očitno hoteli.

Lanska ruska letina. Praški »Venkov« priobčuje po uradnih ruskih podatkih statistiko ruske letine v l. 1914. Številke se nanašajo le na evropsko Rusijo, podatki iz okrajev ob Visli in iz holmske gubernije manjkajo. V 54 gubernijah in okrožjih evropske Rusije je bilo l. 1914. obdelane zemlje 82.216.000 desjatin (1 desjatina = 109,25 arov) in sicer z ozimino 31,5 milj. desjatin (38,3%) z jarim žitom pa 50.716 milj. desjatin (61,7%). Obdelana zemlja je merila lani za 731.500 desjatin (1%) več, kakor l. 1913. Ta obdelana zemlja je rodila lanske leto 3.420.369.800 pudov (1 pud = 16,85 kg) ali 42 pudov na desjatino. Ta letina je bila znatno slabšeja kakor ona l. 1913., v katerem se je pridelalo za 1.069.900.000 pudov ali 23,8% več kakor pa lani, bila pa je tudi za 11,4% manjša kakor povprečno v zadnjih petih letih. — Rusija spotrebuje žita na leto: 661 milijonov pudov za setev, 132.300.000 za človeško hrano, 2900 milijonov pudov za krmo in tehnične svrhe, tako da bi Rusija bila mogla letos eksportirati približno 5 in pol milijona pudov žita.

Najkulturnejši narod v Avstriji. V dunajski »Zeit« je priobčil nemški znanstvenik dr. Mihael Hainisch članek z naslovom »Neue Ziele nationaler Arbeit«. Najzanimivejši odstavek tega članka se glasi: Od davnaj so bili nemški Avstrijci ponosni na to, da so najkulturnejši narod v Avstriji. To je še danes resnica, v kolikor se uvažuje procent tistih, ki imajo visokošolsko izobrazbo ali staro rodbinsko kulturo. Teh je med Nemci več, kakor med drugimi narodi. To stanje pa se takoj spremeni, če se primerja splošna izobrazba narodnih mas. Tu moram žal priznati, da smo si pustili vzeti prvenstvo. Ne mi Nemci, ampak Čehi imajo najmanjši procent analfabetov. Mi Nemci imamo tudi več enorazrednih ljudskih šol, kakor Čehi in je pri nas več otrok poleti oproščeni šolskega poduka, kakor pri Čehih. Se neugodnejše za nas Nemce je razmerje meščanskih šol. Pred tremi leti so imeli Čehi na Češkem in na Moravskem toliko razredov meščanskih šol kakor Nemci, a potem so nas Čehi prehiteli. Tudi ljudsko izobraževalno delo je med Čehi še na višji stopinji, kakor pri Nemcih. — Če bi napravili

tako, primeroma med Slovenci in med Čehi in med Nemci, bi se izkazalo, kako daleč smo že za temo narodoma.

Roman ruskega carja. Tudi Nikolaj II. bi bil svoj čas skoraj pomnožil število onih ruskih velikih knezov, ki se iz ljubezni do neenakorodne žene odrekajo naslovom, častem in apanaži. Prvorojeni sin carja Aleksandra III. se je bil »smrtno« zaljubil v deklico židovskega pokolenja, prekrasno Rajso Karnovičevno. Hotel jo je vzeti za ženo in bil je pripravljen žrtvovati carsko krono in gospodstvo v Rusiji, samo da postane suženj oboževane Rajse. Na carskem dvoru je bilo v tistih časih neprijetno življenje. Car Aleksander III., ki je bil svojemu sinu že izbral nevesto princezino Alico Hesensko, se je prestolonaslednikom načrtom z vsjo silo uprl. Med očetom in sinom je prišlo do silno ostrih konfliktov. Končno je zmaga la trdna in neizprosna očetova volja: prestolonaslednik je moral zapustiti Rusijo ter se podati na pot okoli sveta, krasno Rajso pa so omožili z vojaškim inženirjem Pistolom. — Nikolaj se je vrnil — a lepe Rajse ni več našel. Dvorni krogi so pač menili, da je za vedno izginila z obzorja carskega dvora. Toda motili so se. Gospa Pistolova je ovdovela in bila je kot vdova še lepša kakor nekdaj. In zopet je vžgala strasti cesarskega prince, takrat velikega kneza Pavla, ki jo je skrivaj poročil. Danes pripada »krasna Rajsa« carski rodbini, kajti Nikolaj II. je priznal njen morganatičen zakon z velikim knezom Pavlom ter jo povzdignil v grofovski stan s priimkom »Hohenfels«. Pripoveduje se, da je bila carevna še na ženo velikega kneza ljubosumna, vel. knez Pavel in lepa Rajsa sta morala zapustiti Rusijo ter sta živela nekaj časa na Nemškem. Se le pozneje se je vse poravnalo — ko so leta izbrisala čudno in krasoto prve Nikolajeve ljubezni.

Madžarsko prosvetno društvo v preiskavi. Budimpeštanski list »Az Est« poroča, da se je uvedla proti madžarskemu društvu za razširjenje prosvete kazenska preiskava radi goljufije. Društvo, ki nosi ime »Alföldi Magyar közművelődési egyesület«, je bilo osnovano pred par leti in si je nadelo nalogo snovati analfabetske tečaje, madžarske šole, otroška zabavišča, prirediti predavanja itd. V predsedstvu društva sta bila ministrski predsednik grof Štefan Tisza in grof Janoš Zichy, protektorat društva pa je prevzel nadvojvoda Josip. Društveni tajnik je dr. Gönczi. Lani je dobilo društvo dovoljenje, da priredi loterijo s srečkami. V kratkem je razprodalo okrog 30.000 srečk, kar mu je neslo okrog 30.000 K. S tem denarjem je jelo društvo spekulirati, pri tem je seveda zlorabljalo tudi ime svojega predsednika. Društvo je objavilo, da namerava zgraditi veliko zavetišče za otroke padlih vojakov, izdelalo je na to nebroj tiskovin, plačilnih listkov, blokov itd., katere so razpečevali po deželi društveni agentje zaeno s srečkami. Pri tem poslu so se agentje seveda sklicevali na društvenega predsednika grofa Tiszo, kar je kupčijo silno pospeševalo, ker so delo agentov podpirali ne samo privatniki, marveč tudi uradi in oblastni. Razen tega je društvo nastopalo tako, kakor da bi delovalo za oficijalno »Društvo za vojno oskrbo«. Sedaj pa se je dognalo, da ni bila organizacija »Alföldi« v nobeni zvezi z »Društvom za vojno oskrbo«, marveč da je samo izrabljala ime tega društva v svoje umazane samopašne namene ter s tem oškodovalo vojno oskrbo za težke novce. Dognalo se je tudi, da je mnogo denarja, ki so ga zbrali agentje, porabljenega, v kake svrhe, se še ne ve. Proti društvu je bila uvedena preiskava. Policija je izvršila tudi hišno preiskavo v društvenih prostorih.

Izgube v vojni. Nemški listi razpravljajo po podatkih pariškega »Matina« o izgubah, katere je pretrpela triplecenta v dosedanjih bojih. V ruski armadi je padlo do konca januarja približno 680.000 mož. Statistika uči, da pridejo na 1 mrtvega vojaka 3—4 ranjeni; na podlagi tega računa bi imela torej ruska armada nekaj nad 2.200.000 ranjencev. V nemški armadi ozdravi približno 70% ranjenih vojakov popolnoma, tako da se morejo zopet vrniti na bojišče. To razmerje je v ruski armadi gotovo neugodnejše, če radi oddajnosti bolnišnic in dolgotrajnih transportov. Radi tega smemo računati, da izgubijo Rusi poleg mrtvih še vsak mesec približno 80.000 mož, ki postanejo nesposobni za nadaljni

boj. Trajne izgube ruske armade v prvih 6 mesecih je torej ceniti na 2.300.000 mož. Mirovno stanje ruske armade znaša 1.844.000 mož. Ako primerjamo število izgub s številom mirovnega stanja vidimo, da je (pri tri-ozir. štiriletni vojaški službi) znatni del ruske aktivne vojske že uničen. K temu pridejo pa še izgube na vjetnikih. Po istem računu izgubi ruska armada mesečno še 64.000 mož, katere zajamejo ali Nemci ali Avstrijci. — Francozi izgubijo mesečno 44.000 vjetnikov. Padlih vojakov šteje francoska armada do konca januarja 360.000, ranjenih torej po znanem razmerju približno 1.260.000. 70% od teh ozdravi popolnoma, 30% jih ostane nesposobnih za vojaško službo. Okrog 60.000 vojakov je povrh umrlo za raznimi kužnimi boleznimi. Trajne izgube francoske armade znašajo torej cca. 1.100.000 mož. Ker znaša mirovno stanje francoske armade 700.000, je smatrati, da je tudi večina francoske aktivne vojske že uničena. — Izgube belgijske armade se cenijo na 130.000 mož. Najmanjše izgube ima Anglija — namreč le 80.000 mož. Triplecenta je torej žrtvovala vojnemu bogu že grozno hekatombo 3 in pol milijona mož.

Sveti Peter in vojna poročila. Nemški listi so izkopali iz pozabljivosti staro, danes zopet aktualno historijo iz krimske vojne. Po bitki pri Cetali je prispela pred nebeška vrata truma ruskih vojakov. Krščanske duše so hotele v večni raj. Dolgo so trkali ruski junaki, predno so se odprla vrata, kajti sv. Peter je bil slabe volje. Strogo jih je pogledal: »Kdo ste, odkod, kaj hočete?« Duše so odgovorile: »Ruski vojak smo, padli smo za vero pravoslavno pri Cetali.« Sveti Peter se je začudil, ter je pričel šteti gosto trumo krščanskih duš, ki so ponižno čakale, da jih spusti v nebesa. Naštel jih je — 2000. Obraz se mu je zresnil, zaloputnil je vrata ter stopil v pisarno po uradne izkaze. Jezno so se mu bliskale oči, ko je z ruskim in turškim komunikacijem v roki zopet stopil pred rusko trumo. »Falo! lažnjivci!« je zagrmel na prestrašene. »Ali menite, da se bode te vkradli v nebesa? Vi niste padli, Vi ste vjeti!« Bojazljivo so pričele duše ugovarjati. »Sveti Peter, vsi smo padli, ubiti smo bili od dušmanina. Le kakih 200 naših tovarišev je bilo vjetih.« Tedaj pa je stopil sveti Peter še bolj razburjen tik pred nje. V desni je vihtel poročilo ruskega, v levi pa komunikacije turškega generalnega štaba. In s povzdignjenim glasom jim je čital rusko poročilo: »Turki so imeli velike izgube, na naši strani pa jih je padlo le 200.« In čital jim je turško poročilo: »Sovranik se je v divjem begu umaknil, 2000 ruskih vojakov pa smo zajeli.« Tu imate črno na belem, da ste goljufi,« se je togotil sveti Peter in vse prošnje ubogih duš so bile zamanj. »Marš nazaj, kamor spadate, v vjetništvo! le 200 Vas pustim v nebesa.« Dolgo so moleovali ruski vojak, vse zamanj. Sveti Peter je bil tisti dan slabe volje in vsi argumenti ubogih duš so bili boh v steno... Zgodovina ne pove, kako je ta afera končala. Morda je bila povod za reorganizacijo nebeške statistične službe.

Izgube naših nasprotnikov. Kakor čitamo v »Kärntner Zeitung«, je izdal mednarodni urad »Rdečega križa« v Ženevi ta - le izkaz izgub, ki so jih imele države trojnega sporazuma: 1. Srbija od 1. avgusta 1914 do 10. januarja 1915: bolnih in ranjenih 126.000, trajno nesposobnih 19.500, vjetih 46.000, mrtvih 87.000, torej skupaj 278.500 izgub. — 2. Črna gora od 1. avgusta 1914 do 10. januarja 1915: bolnih in ranjenih 38.000, trajno nesposobnih 12.500, vjetih 18.500, mrtvih 22.000, skupaj 91.000 izgub. — 3. Japonska od 1. avgusta 1914 do 21. novembra 1914: ranjenih in bolnih 36.000, trajno nesposobnih 5500, vjetih 5500, mrtvih 11.500, skupaj 53.500 izgub. — 4. Rusija od 1. avgusta 1914 do 10. januarja 1915: bolnih in ranjenih 1.490.000, trajno nesposobnih 421.500, vjetih 769.000, mrtvih 464.000, skupaj 2.115.500 izgub. — 5. Belgija od 1. avgusta 1914 do 31. decembra 1914: bolnih in ranjenih 62.500, trajno nesposobnih 27.500, vjetih 49.500, mrtvih 72.500, torej 212.000 izgub. — 6. Francija od 1. avgusta do 31. decembra 1914: bolnih in ranjenih 718.000, trajno nesposobnih 439.000, vjetih 494.500, mrtvih 464.000, kupaj 2.115.500 izgub. — 7. Anglija od 1. avgusta do 31. decembra 1914: bolnih in ranjenih 185.000, trajno nesposobnih 49.500, vjetih 82.500, mrtvih 116.500, skupaj 433.500 izgub. — Ako se iz

teh števil izračunajo povprečne izgube do današnjega dne, potem je Srbija v celem izgubila 340.000 mož, Črna gora 111.200 mož, Rusija 4 milijone 184.300 mož, Belgija 292.000 mož, Francija 2.909.000 mož in Anglija 600.000 mož, skupaj torej 8 milijonov 436.900 mož. Odgovornost za točnost podatkov pripada gori imenovanemu listu.

Rusi in Nemci proti skupnemu sovražniku. Neki ruski vojak piše petrogradskim »Birževim Vedomostem«: »Zašel sem v gozdu. V gozdu sem srečal nemškega vojaka, ki se je tudi zašel in izgubil svoj polk. Dogovorila sva se, da skupno poiščeva pot iz gozda. Dolgo, dolgo sva blodila po lesu več kilometrov daleč, ne da bi našla kako pot. Medtem se je zmračilo. Vlegla sva se pod neko drevo, da bi si odpočila. V rokah sva držala puške, nista pa imela niti ene patrone. Ker sem bil utrujen, sem skoro zadremal. Toda predno sem trdno zaspal, sem zaslišal v bližini šum. Skočil sem pokonci. Nemec poleg mene je spal trdno in brezskrbno kakor dete. V tem trenutku sem zazrl med grmovjem dvoje žarečih oči. In teh iskrih se oči je bilo vedno več. Brez dvoma — to so volkovi. Vzbudil sem Nemca in ga opozoril na nevarnost, ki nama grozi. A midva sva bila brez patron! Volkovi so v polkrogu prežali na naju, vendar pa se niso upali, naju napasti. Eden največjih se je priplazil čisto blizu do naju. Zrelo je imel odprto, iz nje ga pa mu je visel dolg jezik. Sedaj, ali nikoli, sem si mislil, skočil k njemu ter ga z bajonetom prebodel. Strahovito je zatulil in se zgrudil na tla, toda kmalu se je dvignil ter se plazil, tuleč k svojim tovarišem. V tem trenutku je cela drhial naskočila naju. Suval sem z bajonetom in tolkel s kopitom, kamor sem zadel, tudi Nemec je prav pridno uporabljal svoj bajonet in svoje kopito. Končno so se volkovi umaknili, vendar pa so še prežali na naju, oddaljeni kakih 10 korakov. Nemec mi je pokazal svojo roko, ki je močno krvavela. Zgrabil ga je eden izmed volkov. Ne da bi obrnil oči od volkov, sem obvezal Nemcu rano s svojim žepnim robcem... Tako sva prebila celo noč. Volkovi, ki očitno niso bili lačni, si niso več upali naju napasti. Ob zori so se neopazne odhitopili. Dve uri kasneje sva z nemškimi tovarišmi našla pravo pot. Moja pot je šla na desno, njegova pa levo. Molče sva si podala roke kot najboljša prijatelja, v obeh pa so se nama zaiskrile solze, ko sva se poslavljala...«

Finalna moka. Po metodi prof. dr. Finklerja, ravnat. higi. instituta v Bonnu prinaša dr. ing. Martin Miller v Frankobrodu popis takozvane finalne moke.

Profesor Finkler se vpraša, zakaj celo pri najdrobnejšem zmljetju otrobov ni mogoče beljakovini otrobov dati one prebavljivosti, ki jo ima druga moka. To se da razlagati iz tega, da se nahaja beljakovina otrobov v lesnih stanicah, skozi katere prebavne snovi ne morejo zadostno pronicati, tako da zapusti beljakovina neprebavljena telo. Suho mletje, niti če se izvede do skrajnosti, teh celic ne more odpreti in razmumljivo je domnevanje prof. Finklerja, da je mogoče doseči redilnost moke iz otrobov, če se posreči najti način, kako te stanice odpreti. To je prof. Finkler tudi našel v mokrem mletju. Iz otrobov se napravi z vodo testo in pridene se še malo soli. Na posebnih strojih se potem to testo zmelje in odpre. Otroba moka pride iz mlina zopet kot testo, ki je je treba potem dobro posušiti, da se ohrani. Profesor Finkler je imenoval te po njegovi metodi odprte otrobe, ki so takorekoč zadnja moka, ki jo je mogoče dobiti, finalno moko.

Finalna moka je rumena, drobnozrnata ter se da izborno peči. Ta moka pa ima tudi mnogo več beljakovine in redilnih soli, kakor navadne moke za kruh. Poleg tega pa so te redilne snovi prav lahko raztopljive. Eksaktni znanstveni poizkusi so dokazali, da ta moka glede prebavljivosti ne zaostaja napram fini pšenični moki.

Če se pa meša finalna moka z drugo moko, zlasti v razmerju, kakor to odgovarja žitu, se speče iz te moke po posebni metodi prav dober, lahko prebavljiv, tečen in dober kruh z dobrim okusom po čistem žitu. Ne sme se ta kruh zamenjati s takozvanim Grahamovim kruhom, ki je rezež in čegar sestavine iz otrobov čutimo med zobmi, če kruh grizemo. Tak kruh je nasprotno ravno tak, kakor navadni rženi ali pšenični kruh.

Sovražne sile

nas zalezujejo sedaj ob hladnih prehodnih dnovih kolikokrat prestopi-

mo cesto. Zdaj pride mrzel dež, zdaj veter in nevihta, zdaj kar nenadna izpremena vremena, ki nas naleti pomankljivo oblečene in ni čuda, ako so bolečine v grlu, hripavost, kašelj, influenza in druga trpljenja prehlaje-

nja na dnevnem redu. Vsem se pa lahko izognemo, ako pravočasno, takoj pri nastopu prehlajanja rabimo slez razkrajajoči, kašelj blažeti antikataralni Fellerjev rastlinski esenčni fluid z zn. Elsafluid. To tudi pri

revmatičnih in protinskih bolečinah preizkušeno domače sredstvo bi morali imeti vedno pri roki. To si lahko privoščijo vsaka hiša, ker stane 12 steklenic franko samo 6 kron. »Elsafluid« se dobiva edino pristen samo

od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 238 (Hrvatsko) in ne dajte se motiti s ponaredbami.

louse — — —

Da spoznamo narodnogospodarski pomen Finklerjeve iznajdbe, nekaj števil. Če zavijemo 700 g finalnega kruha, dobi človeški organizem ravno toliko prebavljive beljakovine, kakor če bi zavil 700 g navadnega kruha in še 100 g mesa! Z Nemčijo je izračunal profesor Rubner prihranek na narodnem premoženju, če bi se vsi oprli finalne moke, na 780 milijonov mark.

Iz tega je razvidno, da so odprta še marsikatera pota, da še prav dugo ne bo zmanjkalo kruha.

Brzjavna poročila.

BOMBARDEMENT DARDANEL.

Carigrad, 26. februarja. (Kor. u.) Glavni stan poročila: Včerajšnje 7urno bombardiranje sovražnih ladij je poškodovalo zunanje dardanelske utrdbe na nekaterih mestih. Mi smo imeli le 5 mrtvih in 14 ranjenih. Tudi danes so sovražne ladje obstreljevanje nadaljevale, toda popoldan so se zopet umaknile, tako da jih baterije utrdbe Sedil - Bar niso morele doseči.

Dne 10. februarja je izkrcala neka francoska križarka na obali pri Akabi kakih 100 vojakov. Po dveurni bitki se je sovražnik umaknil s težkimi izgubami na ladjo. Kljub hudemu ognju sovražnih vojniških ladij in strojnih pušk smo imeli samo 3 mrtve in 3 ranjene.

Nemška blokada.

Vlissingen, 26. februarja. (Kor. urad.) Danes popoldne semkaj prišle poštni parnik javi, da je na potu srečal dva nemška podmorska čolna.

Immuident, 26. februarja. (Kor. urad.) Danes je prišel semkaj stockholmski parnik »Svartone«, ki je na potu iz Rotterdam v Upsalo. Včeraj popoldne je naletel ob mino ali pa ga je zadel torpedo ter bil močno poškodovan. Izgubil je dva čolna. Pomorščakom se ni ničesar zgodilo.

Potopljena francoska torpedovka.

Pariz, 26. februarja. (Kor. urad.) Uradno razglasajo: Francoska torpedoni rušilec »Dague«, ki je eskortiral za Črno goro določeni transport, je predvčerajšnjem ob pol 10. zvečer v pristanišču v Baru zadel ob mino in se potopil. Pogreša se 38 mož njegove posadke.

»Ranjene duše«.

Petrograd, 26. februarja. (Kor. urad.) »Ruskoje Slovo« priobčuje pod naslovom »Ranjene duše« preseljen članek o velikem odstotku duševnih boleznih pri ruskih vojakih. Na bojišču se nahajajo bolnice so prenapolnjene takih bolnikov.

Konflikt med Kitajsko in Japonsko.

Petrograd, 26. februarja. (Kor. urad.) Glasom poročila »Rieči« je ameriški poslanik v Pekingu izrekel določno željo, da naj se japonsko-kitajski konflikt mirno reši, sicer bi se japonsko - ameriški odnosi zelo poosttrili. Glasom poročila istega lista se vstaja na južnem Kitajskem vedno bolj širi.

Danska plovba.

Kodanj, 26. februarja. (Kor. ur.) »Berlingske Tidende« poročajo iz Londona: Tovori v večjih množinah se ne pošiljajo več. Ladje se težko dobe. Prevozniki tarifi naraščajo. Vzrok za to so težkoče pri izkladanju in dejstvo, da je vlada zasela mnogo ladij. Tudi prevozniki tarifi iz Amerike na Angleško in Francosko so poskočili. Trgovina je zelo napeta.

Spominjajte se „Rdečega križa“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 24. februarja: Moric Roschnik, računski referent deželne vlade, 51 let, Kulnova cesta 21. — Justina Lopanžena kotarskega živinodravnik v Krapini, 30 let, Elizabetna cesta 2. — Josip Komar, sodni sluga v pokouju in posestnik, 83 let, Vogelna ulica 7.

Dne 26. februarja: Feliks Mikolka, črnovojni pešpolka št. 1. v rezervni bolnišnici v liceju, Bleiweisova cesta 23.

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik. — Brezplačna pojasnila pošilja: 545

Srečkovno zastopstvo 1. Ljubljana

Današnji list obsena 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodna tiskarna«.

Meteorološki poročila.

feb.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo
26.	2. pop.	740.3	4.1	p. m. svzh.	del. oblak.
27.	9. z.	742.6	1.0	„	jasno
28.	7. z.	743.2	-1.4	sr. vzvzh.	brezobl.

Srednja včerajšnja temperatura 12° norm. 0-9. Padavina v 24 urah mm 0-0.

Mesečna soba

leno meblirana, razgled na cesto, se takoj odda. 546

Več se poizve pri Ign. Žargi, Sv. Petra cesta št. 3 v trgovini.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetje

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 572

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, solnčna lega, se takoj ali za majnik odda stranki brez otrok. 536

Več v vili Bergmann, Poljanska cesta št. 87.

Narodna knjižnica
v Ljubljani
ima v zalogi lepo zbirko

HRVAŠKIH KNJIG

ki jih prodaja
antikvarično
po izredno nizkih cenah.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KURIRJANE BOLEZNI
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF ZDRAVNIK PRIMARJ DR. FR. DERGANČ

Vzgojiteljica

k otrokom, zmožna obeh deželnih jezikov, ki bi tudi pospravljala stanovanje in opravljala šivalna dela, se takoj sprejme. Dopisi pod št. 100 535 upravo »Sl. Nar.« 535

Prodajalka

mešane stroke želi službo, zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, lahko nastopi na željo takoj. Naslov pove »uprava tega lista.« 534

Članica in rosojilnica v Smarju razpisuje mesto

uradnika

Plača po dogovoru. Ponudbe je vložiti do 10. marca 1915. 532

Iščeta se 2 spretni

prodajalki

z dobrimi izpričevanji za špecerijsko in delikatesno trgovino. 547

Ponudbe: poštni predal 57, Ljubljana.

Zahtevajte
zastoj in nošine prosto moj glavni katalog s 4000 podobami, ur, zlatnine in srebrnine, glasbil, orožja i. t. d. i. t. d.
Prva tvornica ur
JAN KOTRAN, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 884. (Češko).
Niklasta ankerica K 3-80, boljše kakovosti K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoku okrovi K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro K 5- Vojne spominke ure K 5-50, 6- —, radijeve ženske ure K 8-50, niklasta budilka K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Zahvala.

Povodom bolezni in smrti gos. c. kr. okraj tajnika

Leona Abrama

izreka podpisani vsem prijateljem, znancem in sorodnikom za tolažilne obiske med boleznijo ter častno spremstvo na poslednji poti najtoplejšo zahvalo.

Posebno zahvalimo za obiske in požrtvovalno postrežbo za časa bolezni cenjeno rodbino Ivana Petriča ter gosp. Ivana Petriča, dalje za venec in obilno spremstvo gg. uradnike c. kr. okr. gavarstva na čelu preblag. gos. c. kr. vlad. svetnika barona Rechbacha, vse druge gg. uradnike, častito duhovščino in vse one, ki so nepozabnega ranjkega spremili k večnemu počitku.

NOVO MESTO, 26. februarja 1915.

Zaljubljeni ostali.

538

C. kr. avstrijske & državne železnice.

VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vsi do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva s odjavi navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez pridelnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se polteto v Pulj, morate imeti legitimacije od c. i. kr. poveljstva vojne žuke v Pulj u.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebnih vlaki:

6-00 jutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bubenjarc.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bubenjarc.

6-30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

8-22 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bubenjarc.

PRIMO v Ljubljano glavni kolodvor, osebnih vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržič).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janža), Grosuplje (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD z dravnega kolodvora v Kamnik s motornimi vlaki:

7-45 dopoldne, 2-30 dopoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIMO iz Kamnika v Ljubljano ob 6-42 jutraj, 11-40 dopoldne in ob 6-15 zvečer.

C. kr. državne-železniške ravnateljstvo v Trzin.

10 letna garancija!

Gritzner-jev šivalni stroj

najboljši sešalnosti za rodbino in obrt. Kraska oprema, lahek tek. Učenje brezplačno v hiši.

Voze, stika, krpa nogavice in perilo. Edina tovarniška zaloga

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

blizu frančiškanskega mesta, levo za vodo. Zahtevajte cenik. Pridem tudi na dom sredi dogovora.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj

J. GROBELNIKU Mestni trg 22 naspr. lekarne Trnkoczy.

Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočisto po brezkonkurenčni cen. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji cen, ki se zanjo lahko nudi. 44

Narodna tiskarna

v Ljubljani.

Telefon št. 85.

Se priporoča v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig, tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic, jedilnih listov, mrtvaških listov itd. itd.

Telefon št. 85.

Največje priznanje in priljubljenost so si že pridobili moji patentirani

spominski prstani

ker so resnično najtrajnejši vojni spomin ter najprimernejši za raznovrtna darila. — Na mnogobrojna vprašanja vljudno naznanjam, da so isti edinele pri meni dobiti ter blagovolite zahtevati brezplačni cenik.

5% za Rdeči križ.

LUD. ČERNE, juvelir in trgovec, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Vabilo

na

redni občni zbor Savinske posojilnice v Žalcu

kateri se vrši

v ponedeljek, dne 8. marca 1915

ob 2. uri popoldne

v posojilniški pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Ojebrenje računskega zaključka za leto 1914.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Čitanje revizijskega zapisnika.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklopljen, skliče se na 3. uri popoldne istega dne drugi občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, kateri je pa sklopljen brez oziroma številke navzočih.

Načelstvo.

Vojna in mir.

Živimo v resnih časih, živimo v veliki dobi, ko se bje na najrazličnejših bojiščih Evrope in na morju vojna, kakršne svet še ni videl. Spritno te velikanske vojne je pač povsem naravno, da se ljudje vprašujejo, če res ni mogoče preprečiti splošno vse vojne in ustvariti pogoje, da bi se vsa nasprotja med državami poravnala mirnim potom.

Lepo bi to gotovo bilo, toda po naši sodbi ni verjeti, da bi se to sploh kdaj posrečilo. Vojne so bile v vseh časih in vojne bodo, kolikor se da videti v naprej, vedno, kadar bodo nasprotja med državami postala taka, da se ne bi dale drugače urediti. Tudi sedanje vojne ni naša država ne iskala ne želela, ampak je bila prisiljena, prijeti za orožje.

V naslednjih vrstah ne mislimo govoriti o sedanji vojni, nego samo obrazložiti, zakaj ni verjetno, da bi vojne v obče sploh kdaj izginile iz bi se vsa nasprotja med državami in lepa poravnala, zakaj je ves pacifizem samo — utopija.

V zadnjih tridesetih letih se je posebno mnogo pisalo in govorilo o zagotovitvi večnega miru med državami. Oglasili so se ljudje, ki so smatrali vojne za bič, ki se je ohranil iz za barbarskih časov, in so zatrjevali s prepričanjem resničnih idealistov, da bo vsem vojnami konec, kadar se narodi umstveno in pravno povzdignejo, ko bodo zavladale nove ideje o razmerju med državami in se bodo gospodarske razmere tako zboljšale, da se bo vsaka država bala vojne. Oglasili so se dalje ljudje, ki so bili mnenja, da so vojne časih pač neizogibne, da pa ni treba nanje preveč misliti in da se nanje ni treba pripravljati, češ, čim manj bodo države zmogljive za vojne, toliko lažje se ohrani mir. Nadalje so se oglasili možje, ki so trdili, da je vojna zakon narave, ki ga bodo morda kdaj narodi spremenili, a gotovo ne v dobljenem času in končno so se oglasili tudi možje, resni in veljavni, ki niso samo zastopali nazora, da vojnami ne bo nikdar konec, ampak so rekli, da konca vojnami sploh ni želeli.

Nihče pod milim nebom ne more vedeti, kake razmere bodo čez sto ali dvesto let na svetu in kako bodo vnuki naših vnukov reševali svoja nasprotja. Dandanes vidimo, kako vplivajo različne iznajdbe na vojskovanje in vidimo tudi, kako različne iznajdbe premenjajo življenjske razmere. Kako so vplivali telefon, brezžični brzojav, letalni stroji! Če se bodo ustvarili zanesljivi letalni stroji ali baloni, tako da bo vožnja po zraku ravno tako varna, kakor je danes vožnja po železnici, se bo marsikaj temeljito predrugačilo. Kdo ve, kaj še ugane človeški um.

Toda s takimi izumi, ki jih naredi bodočnost, nač dandanes ne smemo računati. Če bi kdo zanemaril skrb za svoje zdravje, češ, da bo nekoga lepega dne že znanost iznašla sredstvo zoper vsako bolezen in človeško življenje podaljšala do skrajne mere, bi se takemu človeku smejal ves svet. Dovoljeno je pač upati na take premembe, toda čakati nanje in roke križem držati, to ni nikomur dovoljeno, če neče sebi škodovati. Treba se je prilagoditi razmeram, kakršne so in misliti na nevarnosti, ki prete v sedanjosti. Zato se države v miru pripravljajo z oboroževanjem za vse slučaje.

V obče se trdi, da so ljudje tekom časa postali bolj človeški in da je vse življenje postalo manj trdo in kruto, kakor je bilo v starih časih. Res, torture ni več in krutih kazni, ki so jih časih nalagali, tudi ni več. Toda v človeku je še vedno mnogo strasti. Te časih zaspe, časih pa se pokažejo v vsi svoji grozoti. Spominimo se samo velike francoske revolucije. Kdaj se je več govorilo in pisalo o bratstvu med ljudmi, kakor pred to revolucijo, a kdaj je teklo razmeroma toliko krvi, kakor tedaj, ko se je ta revolucija borila za svojo zmago. Sentimentalne idile, ki so jih pisali literati, so bile predigra najbolj krvavih dram.

Že v starodavnih časih so plemenite duše delovale, da bi med ljudstvi zasejale človekoljubnost in kar je bila še zgolj želja paganskih filozofov, to je postalo v kristijanstvu zakon, ki sloni na verskih dogmah. Kristus je želel, da bi bila na svetu ena sama čreda in en sam pastir in naročil je svojim učencem, naj gredo po vsem svetu in naj vse narode uče človekoljubja. A mi še dolgo ne bomo dosegli te stopnje razvoja. Sicer pa je bilo v Evropi dovolj krvavih vojn ravno v tistih časih, ko je imela cerkev največjo moč in ko je papeževa beseda lahko porabila prestole. A ravno tedaj se je primerilo vsak čas, da so škofje sami vzeli nase železne oklope in šli z meči v rokah v boj. In vendar je bilo ravno tedaj med narodi tudi nekaj

bratstva. Skupno so si evropski narodi v boj za osvoboditev Jeruzalema, pred vratmi Rima so bili vsi bratje in ravno tako na bojiščih potih v Komposteli in Kelmoraju. Viteški redi in meniški redi so bili instrument, ki je držal narode skupaj, druga duhovščina je to podpirala, po načelu »vsi ena čreda, papež pa pastir«, a vendar — kak bi jo se dogajali, koliko je bilo krvoprelitja!

Reklo se bo: Naši dedje so bili barbari, mi pa smo civilizirani! Ta fraza je dvorezna in kdo ve, če je čez sto let naši nasledniki ne bodo za nami metali. Kdor pripisuje civilizaciji moč, da oslabi človeško bojevitost, bi moral to dokazati z izgledi iz zgodovine. Toda vsa zgodovina je le priča, da naraščanje civilizacije ni še niti ene vojne preprečilo.

Časih so internacionalne stranke, zlasti socialni demokratje, paterično učile, da bo vsem vojnami konec, kadar se države in življenje narodov uredi po njihovih vzorih. Pa tudi to je menda samo iluzija. Saj se to vidi v sedanji vojni. Vse socialno-demokratske stranke stoje zvesto na strani svoje države in nemški socialni demokratje so za to vojno še bolj navdušeni, kakor njih francoski somišljeniki. Socialni demokratje so pred leti ustanovili internacionalno zvezo, kateri se mora priznati, da je veliko storila zlasti za zblžanje nemških in francoskih socialnih demokratov, a čim se je začela vojna, je bilo konec te internacionalne zveze.

Nekateri optimisti so časih zastopali naziranje, da bo čedalje večje spopolnjevanje pušk, topov itd. napravilo vojne nemogoče, ker bodo preveč krvave. Tudi na tem ni nič. Spopolnjevanje vojnega orožja se godi že mnogo let, ali zaradi popolnejšega orožja ne pade razmeroma nič več ljudi, kakor nekda. Svoje čase so se vojaki bili oko v oko, zdaj streljajo vojaki drug na drugega iz daljave in imajo vsakovrstne pomočke, da se skrivajo n. pr. v strelskih jarkih itd. Če bi kdo izračunal, koliko mrtvih so imeli stari Rimljani v svojih vojnah in koliko jih je v sedanji vojni, pa bi hitro dognal, da uničijo puške, bajoneti in tonovi razmeroma dosti manj človeških življenj, kakor so jih uničili kiji in meči starih časov.

Tod in tam se je ponovno slišalo napitnice na »Združene države evropske«. V teh napitnicah je bilo vedno nekaj zapeljivega. Nehote spominjajo vsakega na »Združene države severoameriške«. Lepo se je govorilo, da bi združjenje vseh evropskih držav v kako celoto, podobno združenju ameriških držav, naredilo za vselej konec vsem interesnim nasprotjem in drugim rivalitetam. A treba je le pogledati v preteklost Združenih držav ameriških, pa se hitro pokaže, da se tudi z zvezo držav ne da zagotoviti večni mir. Združene države severoameriške so imele svojo veliko in krvavo krizo, dasi se je v Washingtonu govorilo tisti jezik, kakor v Richmondu, dasi so bili generali južnih držav stari tovariši in prijatelji generalov severnih držav.

Kaj bi bilo, če bi se ustanovila zveza evropskih držav? Taka zveza ne more spraviti iz sveta interesnih nasprotjev in bi namesto sedanjih vojn z zunanjimi nasprotniki, imeli pač domače vojne. Sicer pa se razmere v Evropi še dolgo ne bodo tako razvile, da bi bilo sploh mogoče misliti na kako združenje evropskih držav v zvezo, ki bi bila podobna zvezi ameriških držav ali zvezi kolonij z Anglijo.

Mislilo se je tudi že na ustanovitev posebnih tribunalov, ki naj bi razsojali v vseh nasprotjih med državami in nekaj skromen začetek takega tribunala je tudi že ustanovljen v Haagu na Nizozemskem. Seveda je delokrog tega tribunala zelo omejen. Toda na različnih kongresih in tudi že v parlamentih so slišali že mnogo krat vnete govore, naj se kaj stori, da bi se države pri svojih nasprotjih podvrgele kakemu razsodništvu. Seveda se to ni uresničilo in se tudi ne more. Zgodilo se je tudi že pred ustanovitvijo haškega tribunala slučaj, da so se kaka nasprotja poravnala po razsodniku, toda v takih slučajih se je šlo za vprašanja manjše važnosti. Tako na pr. se Nemčija za časa Bismarcka podvrkla v prepriju zaradi nekkih otkov razsodbi papeža, a pač le ker sploh ni imela namena, iti do skrajnosti.

Če bi se tudi države zedinile za skupno razsodništvo, bi to vojnami vendar ne storilo konca. Vsaka država ima interese, ki jih ne sme žrtvovati, če neče propasti in v takih slučajih bi tudi noben tribunal nič ne pomagal. Že razsodba sama bi delala velike težave, saj bi se vsaka država, ki bi bila v tribunalu zastopana, ravnila po svojih posebnih interesih. In če bi se kaka država ne hotela podvrežiti razsodbi tribunala, bi bilo »rebo

da tribunal počne po meču in imeli bi zopet vojno. Že v srednjem veku, v času fevdalizma, se je pokazalo, da ni nič z razsodnišči. Če kak plemenitaš ni bil zadovoljen s sodbo, ki je bila v njegovi stvari izrečena, je svojega nasprotnika poklical na dvoboj in časih še razsodnike.

(Konec prihodnjaja.)

Ako iščete dober in zanesljiv dobavni vir za porabnostne in darilne predmete vseh vrst, zahtevajte takoj z dopisnico bogato ilustrovani glavni katalog s 4000 slikami, ki ga c. in kr. dvorna firma Jan Konrad, razpošiljalnica, Most št. 884 (Češko) pošlje vsakemu zastoj in poštne prosto. Katalog obsega največjo izbiro vseh ur, zlatnine, srebrnine, glasbil, usnjatega in jeklenega blaga, gospodinskih predmetov, kadilnih potrebščin, toaletnih predmetov, igrač, orožja in municije itd. po najnižjih tvorniških cenah in je najtopleje priporočati zgorajšnjo firmo, ki je bila že večkrat odlikovana s c. in kr. avstrijskim državnim orlom ter zlatimi in srebrnimi kolajnami.

POUK.

Strokovni poučevanje posameznike v vseh trgovskih predmetih: nemščini, književnosti, korespondenci, računanju, meničnem pravnem, jezikovnem, strogovalni itd. Pouk tudi v skupinah. Razpredeba ur po dogovoru. — Ponudbe pod »Nizka učilna 514« na upravn. »Slov. Naroda«.

Pri epidemijah in vseh infekcijskih boleznih
Mattoni Preiskušeno od-
vračalo sredstvo
Giesshübler
slatina.

Mlado, staro.

Vsak nove.

FLORIAN

Tu je za me!

Čer se samo z njim krepcam,
Vedno zdrav želečje imam!

Varu te se

ponaredbi

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast-
linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.

I zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 drž. zak.
z dodatnim

tiškovnim zakonov

z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.

V pisno vezan 8 K,
po pošti 8 K 20 o. m.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloga obuval

Izstava izdelka za dame, gospode
in otroke te vedno na zbiru.
Vsakršna naročila se izvršujejo točno in
po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in
zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj
se blagoviti vzorce poslati. 40

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjšo

žime.

M. Pakić

v Ljubljani.
Narodna knjigarna se
na to s posvetilom.

Baro barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

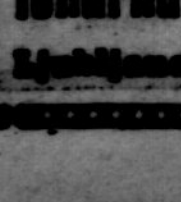
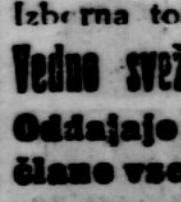
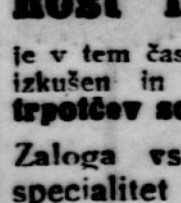
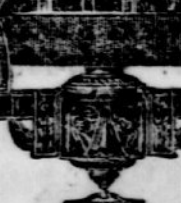
Pollanski nasib - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

||***

A. Agnola

Ljubljana,

Dunajska cesta št. 13.

Izborna zaloga

namiznih in na-

stropnih

svetiljk

najnovejše vrste

po nizkih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izobiljano, aro-
matično ribje olje iz lekarne pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperi duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslize-
nost in prehladenje

je v tem času za otroke najboljšo pre-
izkušeno in mnogostransko priporočeno
trpetičev sok. — 1 steklenica 1 krono.
Zaloga vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušeni do-
mači zdravili.

Izbirna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumižve. Specialitete

oddajajo se tudi zdravila za

člane vseh bolnišniških blagaj.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prohászka

lekarne pri zlatem orlu

Ljubljana, Jovškova trg št. 2.

Prirodna vina

bela in rdeča K 40 — do K 60 —
pristna 50% silvovka in tropinovec
K 140 — pristen vinski jesih K
28 — za 100 litrov prodaja J. Kra-
vagna. Ptuj, Štajerske. 419

Brivnica

obstoječa 14 let, dobro ideoča in na
prometni cesti mesta Ljubljane se iz
vojakov ozirov prav po ceni takoj
preda. — Ponudbe naj se pošljejo
pod „Sreča“ na upr. »Slov. Naroda«.

Strojnik in kurjač

želi službo, izučen je kleparstva in
ključavničarstva, izvežban oben tudi pri
elektr. strojih, ter zmožen samostojnih
popravil. Nastop takoj. Naslov pove
upr. »Slov. Nar.« 516

Vrtnar

dobro vešč zelenjave, cvetličarstva in
sadjarje, ožen, brez otrok, prost
vojačine, želi službo
v dobri vrtnariji na graščino ali v
mestu. Prevzame tudi obdelovanje vrtov.
Ponudbe pod „Vrtnar/523“ na uprav-
ništvo »Slovenskega Naroda«.

Zanesljivi

konjski hlapci

dobijo proti dobri plači stalno službo
pri središčni tvrdki E. RANZINGER
v Ljubljani, Cesta na južao že-
leznico. 519

Burke in *

porednosti

Srimežljive kratkočasnice.

Izdal

Tinček Hudoklin.

Cena 1 K, s pošto 1 K 10.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Razglednice

umetniške.

in

pokrajinske

se dobe vedno

v veliki izbiri v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica 7.

Popravi in preobleke
: točno in ceno. :
: točno in ceno. :
Popravi in preobleke
: točno in ceno. :

Najcenejše

dežnike

in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Preš. Štef. 10 — Prešernova ulica 4.

Mesa bo zmanjševale in dražile se bo! Pročrtilo se s konservami

od firme **BE. PEJSKAR**, tovarna klobas, mesnine in konzerv, Polce n. Met. na Češkem. Izdelujejo se različne vrste n. pr. vojaški goveji golaž prašičji golaž, telečji golaž, jetrne pasteta, povičeno meso s kislim zeljem itd. Vse konzerve so najizboljšane kakovosti.

518

Francovo žganje

znamka „lev“ je priznana kot najboljša domača sredstva proti revmatizmu, protin glavo- ter zobobola krh. medleci, zbadanja, tudi že zastarelim boleznim t. t. d. razpošilja po povzetju stekl. 4 50 vin, 10 stekl. K 470

OSVALD DOBEIC
LJUBLJANA, Martinova cesta 15.

Vsaki steklenici je priložen recept. Mnogo zahvalnih pism!

Franc Kos

Ljubljana,
Sodna ulica.

Podizalite domačo industrijo!
Stare a-gavice so
cene podpišitejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne oblike zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala

3910

raznih gradov in naslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Vse gospodinje navdušeno hvalijo
staro renomirano domovinsko znamko

Pekarekovega čaja

ki se dohiva le v originalnih zavitkih z varstveno znamko „Kitajski deček“ (Chinesenbub) v vseh prodajalnah te stroke

421

Zastopnik za Kranjsko: **GRUMMER & Co.**,
Ljubljana, Sodna ulica št. 3.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zapri-
zeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica
klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vseh
glasbenega orodja, strun in muzikalit.

Edini založnik deornih in komornih tvornic Bösen-
dorfer, Höhl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder
Stingl, Rud. Steizhammer, Czapka, Laubner & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji)

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Ozelite si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Načelnina najnižja. Zamez naj-
ugodnejša. Uglavjevanje ter popravlila strokovno in cen.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate takojčno le-
tas za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi-
fikativ in navideznega „sofelna“ pri kričalih, ki se
drznejo govoriti o „dobrom blagu“, dasi nimajo ni
jeden pomembnega fabrikata v zalogi.

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovalci
tiskovnih štampilj

Ljubljana, Solenburgeva ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Billrothov papir!

za vojaške namene!
za izdelovanje cunj za v
čevlje in različnega spod-
njega perila

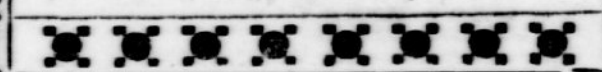
se dohiva pri
TONI JAGER
LJUBLJANA
Židovska ulica 5.

Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik
Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

Jos. Rojina

modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
uradniške
uniforme:**
po meri
v najkrajšem času.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izbi-
rožnikov in solčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Železostrugar

(Eisenstricker)

520

za skordno delo se ob visoki dnevni plači 1800 za takej. Prijave:
Zbornica strojev E. Spangher & Co., Trst, S. Sabba, Via Valmaura 14.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

408

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imeno-
vane posredovalnice. Vse vrste posestev, vilo in zem-
ljišča na izbero. — Tajnost zjamčena. —

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

BRATA EBERL
črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

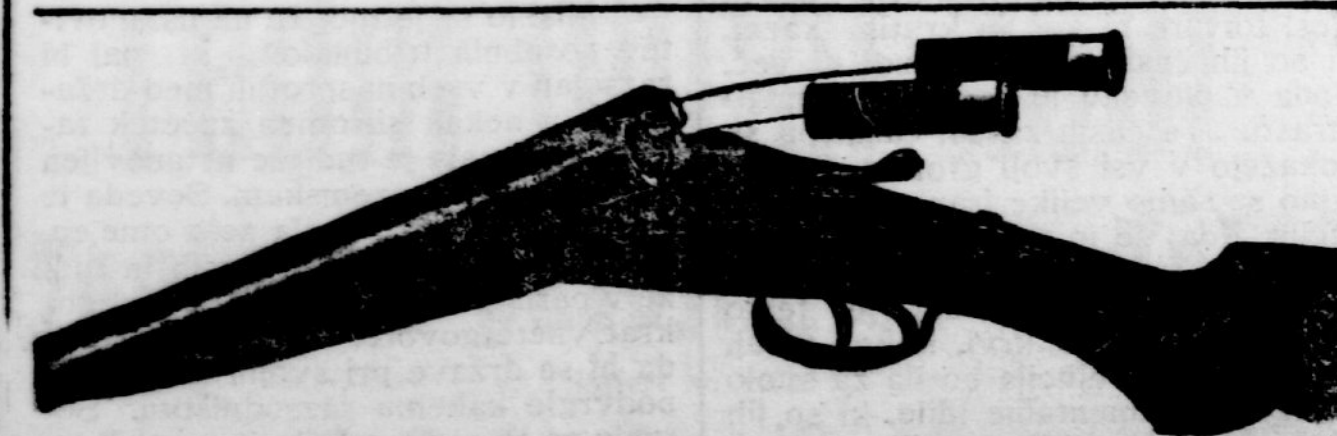
za gospode in gospe so nogam
najbolj priležni, lični in najboljše
kakovosti. Napredaj samo pri

JULIJ STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični
čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12.50—16.50.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, nizozemskih in čeških stroge
preizkušanih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke tresovke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naložbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštino preste.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar
Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato
opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno
: izdelane vence, šopke in trakove. :

Dalje ima na razpolago
: za izposojevanje :
ob mrtvaških odrh
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dverane
: in balkone. :

Imam tudi vskovrstne
sadike do najlahtnej-
ših cvetlic in zelenjad.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
: točno in solidno. :
Brezplačno: L. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

Priznano najnižje cene.

Naivečja izbora žalnih klobukov.

Priporoča se solidna tverka **modni salon** specialno damskih svilenih klobukov in čepic v najnovejših oblikah **MARIJA GÖTZL, Židovska ulica šte. 8.**

Popravila stankov in klobukov.

533 Vnania naročila obratom pošte in na izbero.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir 362

M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

11-50 Velika zaloga 15-50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj priležnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Jurčičev trg 3.

Gg učiteljcem, učiteljicam in drž uradnikom 15% popusta

Vizitnice priporoča Narodna tiskarna.

Katin's Widmayer, pri Solcu za vodo, tam se dobi vse blago, kakor velika zaloga čevljev radi romanjskega orožja in vseh vrst stvari.

Naznanilo.

S posebno zahvalo za do sedaj mi izkazano zaupanje p. n. občinstva, se usojam vljudno prijavljati, da sem z današnjim dnem

prevzel popolnoma prenovljeni „hotel Južni kolodvor“ nasproti glavnemu kolodvoru

in prosim za cenj. nadaljnjo naklonjenost.

Z velespoštovanjem

Ivan Friedl,
hotellir in restavratör.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1915.

Samostojen poslovodja,

ne pod 40 leti, z nekaj kavcije se išče za dobro upeljano trgovino z mešanim blagom in deželimi pridelki na deželi. Upošteva se predvsem energična, rutinirana moč. Cenjene ponudbe prosim na upravo tega lista pod „Trajno mesto“.

Zlata verižica

na obrokel

60 gramov težka K 140,- mesečno K 4,-. Prve vrste srebrna ura s 3 srebrnimi pokrovi K 14,-. Dobavlja se na vse strani. Kdor bi rad ceno 1 kupil, naj piše takoj.

R. LECHNER, zaloga zlatnine, Brodava (Lundenburg) 299.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakonika z dodatnim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadeva-jočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

M. ROSNER & Co.

== v Ljubljani ==

veležganjarna sadja in tovarna likerjev

priporoča

v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. a.:

slivovko

brinjevec

hruševec

tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselila svojo podružnico z Resljeve ceste 7

v Selenburgovo ulico št 1. (nasproti kazine.)

Na novo preurejena podružnica se otvori dne 2. marca t. l. kot

prva specialna trgovina umetniških razglednic in pisemskega papirja.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti slav. občinstva ter beležim z najodličnejšim spoštovanjem

537 **Marija Tičar,**

trgovina s papirjem Ljubljana, Sv. Petra ces'a 26 — Selenburgova ulica 1.

Najsrečnejša poslovnica v Ljubljani.

Razredna loterija.

št. 68.435 zadela	K 30.000—
„ 130.1.9 „	„ 10.000—
„ 157.211 „	„ 10.000—
„ 63.425 „	„ 5.000—

Po K 2000—

št. 19.857, 19.994, 46.292, 81.517, 85.174.

Razredna loterija.

1/2 srečka K 160—

1/2 srečke K 80—

1/4 srečke K 40—

1/4 srečke K 20—

1/4 srečke K 10—

1/4 srečke K 5—

Kdor se hoče udeležiti te dobičkapelne loterije, ta naj takoj naroči srečko pri spodaj navedeni poslovalci.

Žrebanje 4. razreda že 9. in 11. marca

Možnost dobitka je od razreda do razreda večja.

Ne zamudite igre v zadnjih dveh razredih.

Srečke se dobijo pri

Poslovnici c. kr. razredne loterije

Ljubljanski kreditni banki

v Ljubljani

in njenih podružnicah v Trstu, Gorici, Celju, Celovcu in Splitu.

Mesarija

event. tudi gostilna

obstoječa nad 40 let, z lepimi prostori, vso opravo in napoljeno ledenico v sredini prijaznega mesta ob Savi na Dolenjskem, se da takoj v najem. Več se izve v uprav. „Slov. Naroda“.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalci streh in klepar, vpeljalet strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrliljem z

asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patentni Haischek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopni, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Rasloj za brzojavi:

Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Več stanovanj

z eno ali več sobami, kuhinje
itd. se odda za takoj ali
majev termin 485

v Kolizeju.

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1915.

Kupon m 3-10 dolgo 1 kupon 8 kron
za popolno moško obleko 1 kupon 10 kron
(suknja, blazice, telovnik) 1 kupon 15 kron
in stane samo 11 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K,
dalje blago za površnike, turistovski
loden, svilnate kamgarne, blago za dam-
ske obleke itd. razpošilja po tvorniških
cenah kot solidna in poštena vrlo znana:

Zaloga tvornice za sukno
Siegel-Imhof v Brnu (Brünn).
Vzorci gratis in franko.

Od tega, da direktno naročajo blago
pri firmi Siegel-Imhof na tvorniškem
kraju, imajo privatni odjemalci veliko
prednost. Največja izbira. Stalne naj-
nižje cene. — Tudi najmanjša naročila
se izvrše najpozorneje in natančno
po vzorcu. 465

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

priloga

krasne novosti zimskih oblek, zimskih sukenj in kožuhov domačega izdelka

po izredno nizkih cenah.

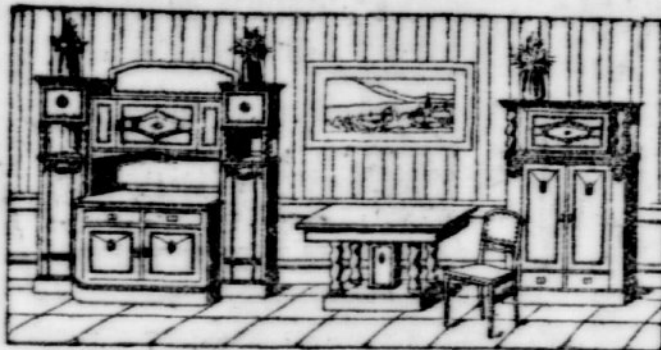
brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Zloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Fotolna spalnica obrava: 2
postelji, 2 cmari, 2 nočni
omari in 1 umivalnik z
marm. ploščo in ogledalom
K 350.—

Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalo-
g, kateri obsega nad 300
modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13-18.

M E D

iz žajbelnovega cvetja!

Najboljše sredstvo proti prehlajenju.

1 kg K 2-50. 318

lv. Drnovšek, Plomin, Istra.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne pod-
lage in mrežice — barva za lase
in brado „Neril“ po 2 in 4 K —
toaletne potrebščine — lasulje,
brade in druge potrebščine za
maskiranje, vse po zelo zmernih
cenah priporočila

Štefan Strmol

brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Postrežba točna in vestna.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

K 72,109.515.—

C. kr. prlv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 31. jan. 1914:

K 77,197.354.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v bližini „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kup-
ponov in izrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. —
Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin,
dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izre-
banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Frzojavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon številka 41

Vojaške
uniforme
po meri dobavljiva v
najkrajšem času

Jos. Rojina
Ljubljana
Franca Jožefa cesta
št. 3.

Prva ljubljanska higijenična mlekaria

M. Bradaska

se je preselila

v Holodvorsko ulico 35, hiša g. Houška

kjer je otvorila

novo opremljeno prodajalno in mlečno pivnico.

Polno
mleko

Smelana

Čajno
maslo

Sir.

Dostavlja se tudi na dom. — Telefon št. 287. 498

Najboljše
ogrske in kranjske salame

fino, sočno suško (gnjat), kranjske klo-
base, prekajeno meso, slanino s papriko,
najboljši pristni emendolski sir ter sladko
: ča;no surovo maslo priporočila tvrdka :

J. Buzzolini

delikatesna trgovina

Ljubljana, Lingarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljave od najmanjše do naj-
večje množine po najnižji ceni. 130

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Židovska ul. 5.

priloga veliko zalogo tkanin in
glace-rokavice, modno blago za
gospode in dame, raznovrstne fine
parfume, ročna dela in material,
kirurški predmeti. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gum-ov.

THE VERA
American Shoe

za gospode in dame

so dosegli

iz Amerike.

Edina prodaja

čevljarica

J. Szantner

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in

stoji pod kotrolo o. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloplja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Kratice: p. = polk; komp. = kompanija (stotnija); r. = ranjen; m. = mrtve; v. = vjet.)

(Iz seznama izgub št. 129 z dne 18. februarja 1915.)

(Dolje.)

Kajzer Štefan, 7. lov. bat., 1. stot., St. Vid nad Ljubljano, vjet v Elabugi, gub. Kasan, Rusija;
Kalan Avgust, 17. pešp., 1. stot., r.; Kastelec Anton, 7. lov. bat., 3. stot., Litija, vjet v Atkarsku, gub. Saratov, Rusija;
Kastrelc Franc, 7. lov. bat., 3. stot., Brusnice, vjet v Elabugi, gub. Kasan, Rusija;
Kebler Ivan, 17. pešp., 6. stot., r.; Kek Ignacij, 17. pešp., 2. stot., r.; Keržnik Blaž, 17. pešp., 7. stot., Selce, ranjen;
Klajnshek Josip, 13. črnovoj. bat., 3. stot., vjet;
Klaus Anton, 17. pešp., 6. stot., r.; Klemen Ivan, 4. stot., r.; Klemen Rudolf, 4. stot., ranjen;
Klemenčič Alojzij, 17. pešp., 2. st., r.; Klemenčič Josip, 17. pešp., 2. stot., ranjen in vjet;
Kmetič Franc, 17. pešp., 2. odd. stroj. pušk., iz Dola, mrtve;
Knaus Blaž, 17. pešp., 6. stot., r.; Kobolj Andrej, 17. pešp., 9. stot., r.; Kocjančič Anton, 17. pešp., 11. st., r.; Kocjančič Ivan, 17. pešp., 9. st., Novo mesto, rojen 1889., mrtve;
Kocmut Matevž, 13. črnovoj. bat., 3. stot., Kralovci, vjet;
Koderca Franc, 17. pešp., 11. st., r.; Kolenec Andrej, 97. pešp., 4. nadom. stot., Vojsko, vjet v Bijsku, gub. Tomsk, Rusija;
Koncilia Miha, 17. pešp., 9. stot., Suhadole, rojen 1885., mrtve;
Konda Anton, 17. pešp., 6. stot., r.; Kondrič Ignacij, 13. črnovoj. bat., 3. stot., vjet;
Korenčan Jakob, 17. pešp., 9. st., r.; Kos Mat., 13. črnovoj. bat., 3. st., v.; Košir Ivan, 17. pešp., 11. stot., r.; Kovačič Martin, 13. črnovoj. bat., 3. stot., Polanci, vjet;
Kovačič Tomaž, 13. črnovoj. bat., 3. stot., Zupetinci, vjet;
Kozančič Matija, 17. pešp., 11. st., r.; Koželj Anton, 17. pešp., 1. odd. str. pušk., Doberniče, rojen 1890., m.; Kozlevčar Rudolf, 17. pešp., 9. st., r.; Kramar Ivan, 17. pešp., 11. stot., r.; Kragović Ivan, 7. lov. bat., 3. stot., St. Jernej, vjet v Elabugi, gub. Kasan, Rusija;
Kravanja Josip, 97. pešp., 1. nadom. stot., vjet v Valsku, gub. Saratov; Kresović Franc, 97. pešp., 1. nadom. stot., Jelšanec, vjet v Bijsku, gub. Tomsk, Rusija;
Krivec Avgust, 4. stot., ranjen;
Krvina Franc, 17. pešp., 1. odd. str. pušk., ranjen;
Križnik Franc, korporal, 4. stot., r.; Kuhelj Josip, 17. pešp., 11. stot., r.; Kujec Franc, 13. črnovoj. bataljon, 3. stot., vjet;
Kumer Matija, 17. pešp., 6. stot., Dobrunje, vjet;
Kumlanc Ivan, 17. pešp., 6. stot., r.; Kurinčič Ivan, 4. stot., mrtve;
Lasič Fran, 97. pešp., 9. stotnija, Vrtojba, ranjen in vjet v Serdobsku, gub. Saratov;
Lavrinsk Karel, 17. pešp., 1. stotnija, Kamnik, Planina, mrtve;
Legar Anton, 7. pešp., 1. stotnija, vjet v Slobodskem, gub. Vjatka;
Lukac Jožef, 97. pešp., 15. stotnija, iz Milj, vjet;
Lukas Jožef, 47. pešp., 15. stotnija, vjet v Tambovu, Rusija;
Mahne Andrej, 17. pešp., 11. stot., r.; Marchesan Peter, 97. pešp., 2. nad. stot., vjet v Bijsku, gub. Tomsk;
Marenčič Ivan, lovsk. b. št. 7., 3. stot., Šmarjeta, vjet v Elabugi, gub. Kasan;
Markuš Franc, 17. pešp., 9. stotnija, Novo mesto, mrtve;
Marolt Fran, 17. pešp., 9. stot., r.; Martelanc Jožef, 97. pešp., 9. stotnija, St. Peter pri Gorici, vjet v Pokrovu, gub. Vladimir;
Matko Alojz, 17. pešp., 9. stot., r.; Medarič Jožef, 47. pešp., 3. poh. st., vjet v Bijsku, gub. Tomsk;
Mediževic Fran, 17. pešp., 9. st., r.; Medved Mihael, 17. pešp., 2. stot., r.; Megušar Fran, 17. pešp., 9. stot., r.; Mehle Ivan, 17. pešp., 2. stotnija, ranjen in baje vjet;
Merlak Anton, 17. pešp., 9. stot., r.; Merlak Rudolf, 17. pešp., 12. stotnija, St. Peter pri Gorici, ranjen in vjet v Serdobsku, gub. Saratov;
Mešek Tomaž, 17. pešp., 6. stot., v.; Mikec Karel, 17. pešp., 6. stotnija, r.; Mišgur Albert, 97. pešp., 9. stotnija, II. Bistrica, ranjen in vjet v Serdobsku, gub. Saratov;
Mlakar Juri, 97. pešp., 12. stotnija, vjet v Ašabad, Rusija;
Mlakar Valentin, 17. pešp., 6. st., v.; Mohar Fran, 17. pešp., 9. stot., r.; Mokotar Fran, 17. pešp., 11. stot., r.; Mol Karel, 17. pešp., 6. stotnija, r.; Možina Jakob, 17. pešp., 9. stot., r.;

Mrvar Jožef, 17. pešp., 6. stotnija, Žuženberk, mrtve;
Murenc Anton, lovsk. b. št. 7., 3. stotnija, Tržišče, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Murovec Ivan, 17. pešp., 17. o. s. p. 1., Idrija, mrtve;
Noč Jožef, 17. pešp., 11. stotnija, r.; Novak Andrej, lovsk. b. št. 7., 3. stot., D. M. v Polju, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Novak Andrej, 17. pešp., 6. stotnija, Tuhinj, vjet;
Novak Ivan, 17. pešp., 6. stotnija, Trebnje, vjet;
Novak Jožef, 17. pešp., 6. stotnija, v.; Oblak Anton, 17. pešp., 2. stotnija, r.; Oblak Karel, lovsk. b. št. 7., 3. stotnija, Smlednik, vjet v Elabugi, gub. Kasan;
Obreza Fran, lovsk. b. št. 7., 3. stotnija, Zagorje ob Savi, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Ocepek Lorenc, lovsk. b. št. 7., 3. st., vjet, istotam;
Ogrin Fran, 17. pešp., 9. stotnija, r.; Ogrinc Ivan, 17. pešp., 11. stot., r.; Ogrinec Matevž, lovsk. b. št. 7., 3. stotnija, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Ogrizek Jakob, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, vjet;
Oman Luka, 17. pešp., o. s. p. 1., Stara Loka, vjet;
Oražem Fran, 17. pešp., 10. stot., r.; Ostanek Fran, 17. pešp., 2. stot., r.; Ovijač Fran, 17. pešp., 1. stotnija, Šmartno pri Ljubljani, mrtve;
Ozinger Fran, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, Gajofci, vjet;
Palir Fran, lovsk. b. št. 7., 4. stotnija, St. Vid pri Celju, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Pavlešič Nikolaj, 17. pešp., 8. st., r.; Pavlič Fran, 17. pešp., o. s. p. 1., Loke, mrtve;
Pavšelj Ivan, 17. pešp., 11. stot., r.; Pernač Andrej, 17. pešp., 6. stot., r.; Perovšek Jakob, 17. pešp., 2. st., r.; Peternehl Valent., 17. pešp., 6. st., r.; Petrič Alojz, 17. pešp., 1. stotnija, r.; Petrovič Ivan, 17. pešp., o. s. p. II., Kranj, ranjen;
Pipan Leopold, 17. pešp., 1. st., v.; Pogorevc Anton, 92. pešp., 9. stotnija, Končice, Sp. Dolci, ranjen in vjet v Nišu, Srbija;
Polanec Anton, 47. pešp., 5. stotnija, Hrastovec, ranjen in vjet v Serdobsku, gub. Saratov;
Porenta Anton, 17. pešp., 6. stotnija, Ljubljana, vjet;
Posar Ivan, 97. pešp., 4. stotnija, vjet v Serdobsku, gub. Saratov;
Potočnik Valentin, 17. pešp., 11. stotnija, ranjen;
Prelesnik Ivan, 17. pešp., 11. st., r.; Prelog Ivan, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, Mala nedelja, vjet;
Prigl Martin, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, Sv. Marijeta, vjet;
Prinčič Emil, 97. pešp., 2. poh. stot., St. Florijan, vjet v Ašabadu;
Prosen Jožef, 17. pešp., o. s. p. 1., Črni vrh, mrtve;
Pušnik Valentin, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, vjet;
Razberger Martin, topnič. p. št. 3., Lokvice, vjet v Atkarsku, gub. Loka, vjet v Ašabadu, gub. Transkaspja;
Razboršek Alojz, 17. pešp., 8. st., r.; Rehernišek Jožef, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, vjet;
Rečnik Mihael, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, vjet;
Reichmann Adrei, top. p. št. 3., vjet v Ašabadu, gub. Transkaspja;
Ribič Alojz, 17. pešp., o. s. p. I., Predoslje, mrtve;
Rihar Anton, 17. pešp., 2. stotnija, r.; Rogelj Anton, 17. pešp., 7. stot., r.; Rozman Anton, 17. pešp., 6. stotnija, Adlešiče, vjet;
Rozman Valentin, 17. pešp., 8. stot., Bistrica, mrtve;
Rugelj Fran, 17. pešp., 11. stot., r.; Rus Ivan, lovsk. b. št. 7., 4. stotnija, vjet v Atkarski, Saratov;
Seidl Avguštin, lovsk. b. št. 7., 3. st., Skomerje, vjet v Elabugi, gub. Kasan;
Simčič Andrej, 17. pešp., 9. stotnija, Volosko, mrtve;
Simončič Martin, 17. pešp., o. s. p. I., St. Ruper, mrtve;
Sket Jožef, črnovoj. b. št. 13., 3. stotnija, vjet;
Skočir Mihael, lovsk. b. št. 7., 4. stotnija, vjet v Elabugi, gub. Kasan;
Skofič Jakob, 17. pešp., 9. stot., r.; Skrajner Mihael, 17. pešp., 1. stotnija, Trebnje, vjet;
Slibar Fran, 17. pešp., o. s. p. 2., Moravče, mrtve;
Slobanja Valentin, lovsk. b. št. 7., 4. stotnija, Dol, vjet v Atkarsku, gub. Saratov;
Smalc Fran, 17. pešp., 2. stotnija, Toplice, mrtve;
(Dolje prihodajle.)

Spominjajte se rodbin vpoklicanih vojakov in „Rdečega križa“.

Proti
kotarom! Gleichenerški
Emin in Konstantinov vrelor
M. H. Val. cesarja in kralja Franca Jožefa I. vobno v rabi.
Sezija Povod razpediti
15.5. do 30.9. izvajajočih vobno v rabi.

Posebno ugodni priložnostni nakup

za perzijske preproge
Preprogarica „zum Zürken“.
Gradec, Kalchberg 1.

Proti
zoboholu in onjilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrži dlesno in odstranjuje
neprijetno samo iz ust.
I. stotnija z navodilom I. krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Pešp. 1. o. s. p. 1.
polev Franc Jožefova jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravlili tudi člani
bolnišniških blagin in ž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blaginje v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunia, Hrvaško 22. februarja 1908
Plač posred. lekarnar
Prosim vlijudno pošliti mi zopet
tri steklenice vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobohol, utrži dlesno in od-
stranja neprijetno samo iz ust. Za
ohranjenje zoh in osveževanje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Snoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Narodna
knjigarna
v Ljubljani
Prešernova ulica šte. 7.

priporoča
kancelijski, koncentni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir
Kasete s pisemskim papirjem.
Zdravstvene knjige
vseh velikosti, tiskane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusne.
Oddajalne knjižice po različnih
cenah.
Zalaga tiskanih zvezkov in risank.
Zavitke za urade vseh velikosti.
Velika izber
vseh pisarniških potrebščin,
svinčnikov, svinčnikov, svinčnikov,
radir, kamovčkov, tablic
gobit, črnih itd.
Barve za šole in umetnike
Raznolice
novinskih, humorističnih, umet-
niških vseh vrst od najpreprostejših
do najfinjših.
Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v uanje.
Poetijske knjige.
Podobice za otroke.
Česni okvirčki za razglednice.
Risane oeshe, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiči.
Noteti in tipotiki.

Franc Furlan

modernejših fascigovih redov
ključavničarstvo
in
zaloga štedilnikov
se nahaja: 10
šimbrožev trg šte. 9.

HIŠA

se prodaja v Ljubljani na lepem
prostoru pri Sv. Jakobu,
Rožna ulica št. 13. Priprava
je za vsako obrt. 411

Poizvedbe pri lastnikih g. Mariji
Levo, vdovi po c. kr. merododniku,
Rožna ulica št. 13 in g. Mihael
Ma'cen, osebni „gostilna pri-
rib'ču“ na Dolen'ski cesti št. 4.

VABILO

rednemu občnemu zboru

posojilnice za Sodražico ter okolico
registrirane zafruge z neomejeno zavezo
v Sodražici dne 7. marca 1915 ob 3.
ur. pop. v posojilnični sobi v Sodražici.

SPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Revizijsko poročilo.
4. Volitev načelstva.
5. Nasveti.

V Sodražici, dne 26. febr. 1915.
Načelstvo.

Hotelirji, gostilničarji!

Ne odlašajte dolgo, temreč preskrbite
se takoj s

papirnimi prtčji,

katerih najboljše, res higiensko, čisto
he o kvaliteto ima v bogati zalogi in
po neverjetno nizkih cenah

Iv. Bonač,

Ljubljana, nasproti glavne pošte.
Na željo prtče tudi tiskam v poljubni
barvi in okusi izpeljavi. 492

V naročbo priporočamo
prvi slovenski leposlovni mesečnik

LJUBLJANSKI ZVON

kateri izhaja že 34. leto.

„Ljubljanski zvon“

šteje med svojimi sotrudniki
naše najboljše pripovednike,
pesnike in kritike;

„Ljubljanski zvon“

poroča nepristransko o vseh
važnejših slovenskih in slo-
vanskih književnih novostih;

„Ljubljanski zvon“

si je takom svojega 33 let-
nega izhajanja pridobil v na-
šem slovensku odlično mesto.

Naroča se!

Upravništvo „Ljub. zvona“ Ljubljana, Knaflova ul. 5.

Cena: Celoletno K 9.20, polletno K 4.60, četrtletno K 2.30.

Važno za vojaške i oblasti in trgovce!

Zahte: ajte ponudbe (oferte) o pletenih
vojaških in športnih ovijalnih gamaš. Na
željo 2—4 pare kot vzorec po povzetju ali
dunajske reference. 420

ALBERT MATZNER, Dunaj I., Kohlmesseergasse 8.

Ker sedel ne dašem potovati, nudim samo
trgovcem, vojašk. oblastvom, bolnicam
perilo trikot.

Sraice enostr. podloga kosmata okoli 80 cm dolga K 21.50
Sraice dvostr. podloga pol postr. okoli 80 cm dolga K 28.—
Hlače dvostr. podloga pol postr. okoli 110 cm dolga K 28.—
Hlače posobno teče, dvostr. podl. okoli 110 cm dolga K 38.—
Cene veljajo za tucat čisto netto kasa, z
Dunaja, po povzetju ali dunajske reference.

ALBERT MATZNER, 404
Dunaj I, Kohlmesseergasse 8.

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah

Dr. A. Rixa 524

odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K
zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem
jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Objava.

Naznanjam, da sem zopet otvoril
svojo 474

mizarsko delavnico

in se vsemu občinstvu vlijudno pipo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča
dela po najnižih cenah.

Jožef Velkavrh,
mizarski mojster

v Ljubljani, Krakovska ulica 7.

G. Flux

Gospodska ulica 4,
I nadstropje, levo. 522

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v
središču mesta.

„Priporočila in namešča le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor
privatno trgovsko in gostilniško osobje
izbira različnih služeb, zlasti za žensko
Vestna in kolikor možno hitra postrežba
zagotovljena.
Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znamka.

Učiteljica

išče primerne službe.
Prijazne ponudbe na upravnstvo „Slovenskega Naroda“ pod št. 499.

**3. marcem 1915, pri-
čnem sprejemati vsako
sredo od 8.—12. ure do-
poldne na Sv. Jakoba
trgu v Ljubljani v popra-
vilo ozir. v prenovitev
stare damske modne
slamnice na nove modele.**

Antonija Maček,
slamnikarska obrt iz Domžal.

**STOCK
COGNAC
MEDIZINAL**
parne destilerije
CAMIS & STOCK
Barkovlje
v uradno plombrir-
nih steklenicah.
Dobiva se povsod!

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
živetje in smrt s manjšajimi se
vplačili.

„SLAVIJA“

Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 60.700.750-10. — Kapitalne odškodnine in kapitalne K 120.035.304-25.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.
Vsa polnjenja daje:
Čigar pisarne so v lasni ban-
čni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šteč. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode ceni takoj in nakupantneje
Uživa najboljše sloves, koder posluje

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Trgovsko-obrtna zadruga v Celju

vabi s tem na svoj

prvi redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 7. marca 1915 ob 3. uri popoldne v pisarni zadruga.

Dnevni red: 1. Poročilo načelnika in nadzorstva. 2. Odobrenje računskega sklepa za prvo poslovno leto.
3. Poraba čistega dobička. 4. Najvišji znesek, ki ga ne smejo preseči obveznosti zadruga. 5. Pristop višji zadrugi
organizaciji. 6. Slučajnosti.

DELNIŠKA DRUŽBA ZA STEKLO OBRT
NEUSATTL/ELBOGEN CEŠKO FRIDERIK SIEMENS
roprej

Zično steklo
gladko in ripljano, skoro bele barve, 4-6 mm debelo za stranska okna v
delavnicah, 6-7, 8 in 10 mm debelo za gorjelo svetlobe vseh vrst, 15-20 mm
debela za konstrukcije podov. Povsed najboljše preiskušeno in nedoločno proti
vrenju

Orto pilani in orto prešani izmenjači stekleni stavbni kamni
— ohlajeno varovani — za okna, stene, križe obokov verand, simskih vrstov,
kioskov, predstrec, kopališč, bolnic, tvornic ledu, ledenice, vreline kleti,
kleti za poljenje, klavnice, kolodvorska poslopja, lokomotivne remize,
tovarniške naprave i. t. d.

Stekleni strošnik, gladki in zarezani, vseh oblik. Tlaheva plošče z vlo-
ženo steno ali brez nje, različnih vzorov in velikosti in debelosti od
15-40 mm. — Surovo steklo, gladko in ripljano. — Škodelice za foto-
grafe. — Signetne plošče za tovarnice. — Varovana stekla pri napravah
za vodenje. — Steklena črta za naplavo table in rehi. Črta vseh vrst

Večje destilacijsko podjetje

kletarja

oziroma skladiščarja 496
proti takojšnjemu nastopu. — Ponudbe
na upravnstvo „Slovenskega Naroda“.

V Gornji Radgoni na Sp. Štajerskem
je vsled smrti dr. Josipa Gorički

izpraznjeno slovečo mesto
odvetnika

Želeti bi bilo, da se za to mesto, ki
leži na jezikovni meji in kjer je po-
krajni posloval približno 35 let, potrdi
zopet slovenski odvetnik. Povsem
praktični pisarniški prostori, kjer je
uradovale prejšnji odvetnik so še vedno
z vso opremo pod zelo ugodnimi pogoji
na razpolago. (Daje se v najem.)

Slovenski odvetniki potrdite se!
Vprašanja na **ALOJZIJO GORIČKI**,
odvetnikovo vdovo. v Gor. Radgoni.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Reservni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica l. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ki niso
podvržene moratoriju ter jih obrest. od dne vloge po čistih
Vloge proti dvomesečni odpovedi se obrestujejo po 5%.

4 1 0
2 0

Kupite in prodaja srečke, ivalute n vrednostne
papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

„Skočimožek!“
Za odrasle in za otroke je naša nova, posebno vesela družabna igra
„Skočimožek!“, ki se je lahko udeležuje poljubno število
oseb, najlepše in najzanimivejše razvedrilo. Pa tudi za društva, klube,
kazine, gostilne itd., ter za vsako rodbino posebno veselo in razve-
drilno. Jako fino izvršeno kompletno z navodilom samo 3 K.
Po povzetju pošilja razpečevalnica novosti:
M. Svoboda, Dunaj, III./2, Hiesengasse 12-23.

Priporočamo specialno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šteč. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša
BLUZE i Plašče, jope i
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, modro i
Kožuhovina i **KRILA**
Otroške oblekice in obleke za mladenke.
Higienično perilo in druge potrebščine za nevestjenke.
Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Na novo izšlo!

Sloviti 489

Favorit
modni album
za pomlad in poletje 1915 in
Favorit mladinski album

za perilo,
kakor tudi vsi novi kroji
se dobe pri tvrdki

M. Ranth

Ljubljana, Marijin trg.

Favorit glavno zastopstvo za Kranjsko.
Favorit modni album cena
95 v., po pošti 1-05 K. Favorit
mladinski album (na perilo)
cena 95 v., po pošti 1-05 K.

Lepe prsi
Suh

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpergasse 49 K, 2. Stock.

dobe deklice in žene vsake starosti, ako
rabijo moje najnovejše mazilo za
prsi, rabi se samo na zunaj, edino res-
nično učinkujoče sredstvo, zajamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče milo 60 vin.
dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko
„Käthe“, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kar-
tonov naprej pošt. prosto. — Pošiljajte poste re-
stante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Naznanilo.

Vljudno naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzela staro,
dobre znane

restavratorijo „pri Lipi“.

Pričakujoč obilnega obiska se blagohotno priporočam cenj.
gostom iz mesta in okolice, prizadevaje si vedno točno postreči z
najboljšim vinom in okusnimi jedili.

Z najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

JULIJA ALBERT, restavraterka,
Ljubljana, Zidovska ulica šteč. 15.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3 0
4 0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.